



Az Európai Unió  
Tanácsa

Brüsszel, 2016. június 28.  
(OR. en)

10715/16

LIMITE

CFSP/PESC 543  
CSDP/PSDC 395

## FELJEGYZÉS

---

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

---

Tárgy: Globális stratégia az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára  
vonatkozóan

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációk részére az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó globális stratégiát az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének előszavával, valamint a globális stratégia összefoglalójával.

**FEDERICA MOGHERINI ELŐSZAVA**

Federica Mogherini, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője  
az Európai Bizottság alelnöke

Többen kétségbe vonják Uniónk célját, sőt létjogosultságát. Éppen most van azonban minden eddigénél nagyobb szüksége állampolgárainknak és az egész világnak arra, hogy az Európai Unió erős legyen. Az EU tágabb térségének stabilitása és biztonsága az utóbbi időben még inkább megingott. A határainkon belüli és kívüli válságok közvetlenül érintik polgáraink életét. Nehéz időkben úgy lehet erős az Unió, ha a stratégiai gondolkodást helyezi előtérbe, tagjainak jövőképe közös és fellépése egységes. Még inkább áll ez a brit népszavazás után. Az Unió működésének mikéntjét újra kell gondolnunk, de pontosan tudjuk, mi a célunk. Tisztában vagyunk elveinkkel, érdekeinkkel és prioritásainkkal. Bizonytalankodásra nincs idő: az Uniónak stratégiára van szüksége, közös jövőképre és egységes fellépésre van szükségünk.

Az Unió egyik országának sincs sem elég ereje, sem elég erőforrása arra, hogy egyedül legyőzze ezeket a veszélyeket, és egyedül megragadja korunk lehetőségeit. Együtt, közel félmilliárd lakosú Unióként azonban páratlan lehetőségek birtokában vagyunk. Szerteágazó és erős diplomáciai hálózatunk a világ minden táján jelen van. Az EU a világ három legnagyobb gazdaságának egyike, a világ majdnem minden országában az első számú kereskedelmi partner és a legjelentősebb külföldi befektető. Uniós szinten nagyobb összeget ruházunk a fejlesztési együttműködésbe, mint a világ összes többi országa együttvéve. Az is egyértelmű azonban, hogy ezt a példa nélkül álló potenciált még nem használjuk ki teljesen. Polgáraink elsöprő többsége számára világos, hogy együttes felelősséget kell vállalnunk, és be kell töltenünk szerepünket a világban. Utazásaim során mindenütt azt látom, hogy partnereink jelentős szerepvállalást várnak az Európai Uniótól, a globális biztonság megteremtését illetően is. Csak akkor tudunk állampolgáraink igényeinek megfelelni és partnerségeink működését biztosítani, ha közösen, egységesen lépünk fel. Az európai kül- és biztonságpolitika globális stratégiájának éppen ez a célja.

A „globális” jelző nem csak földrajzi értelemben értendő: arra is utal, hogy a stratégia szakpolitikák és eszközök igen széles skáláját helyezi előtérbe. Középpontjában állnak nem csak a katonai képességek és a terrorizmus elleni küzdelem, hanem a foglalkoztatás, az inkluzív társadalmak megteremtése és az emberi jogok is. Kitér a békeépítésre és az államok és a társadalmak rezilienciájára is, mind Európán belül, mind a környező régióban. Az Európai Unió mindig is büszke volt puha erejére, és ez a jövőben sem lesz másként, hiszen e téren az élen járunk. Az az elképzelés azonban, hogy Európa kizárólag „polgári hatalom”, egyre kevésbé felel meg a változó realitásnak. Jelenleg tizenhét uniós katonai és polgári művelet keretében több ezer ember szolgál az európai lobogó alatt, és küzd a békéért és a biztonságért – a mi biztonságunkért és partnereink biztonságáért. Európa számára a puha és a kemény hatalom elválaszthatatlan egymástól.

Ebben a stratégiában az Európai Unió stratégiai autonómiájának ambíciója fogalmazódik meg. Ez nemcsak polgáraink közös érdekeinek, hanem elveinknek és értékeinknek az előmozdításához is szükséges. Tisztában vagyunk azonban azzal, hogy e prioritások megvalósítását leginkább az segíti elő, ha nem vagyunk egyedül. Ha egy szabályokon és multilateralizmuson alapuló nemzetközi rendszer része vagyunk. Ez nem a globális rendteremtők és a magányos harcosok ideje. Kül- és biztonságpolitikánknak egyaránt meg kell birkóznia a globális problémákkal és a helyi viszonyok változásával, kezelnie kell a szuperhatalmakat éppúgy, mint az egyre töredezetebb identitásokat. Az Unió partnereinek megerősítésén fog dolgozni: Továbbra is törekedni fogunk a transzatlanti kötelék és a NATO-val való partnerség elmélyítésére, ugyanakkor keressük majd a kapcsolatot az új szereplőkkel és megvizsgáljuk a lehetséges új formátumokat. Fejlesztani fogjuk a regionális szerveződésekkel való kapcsolatainkat és a régiók közötti és azokon belüli együttműködést. Elő fogjuk mozdítani a globális kormányzás reformját, hogy azzal meg lehessen felelni a 21. század kihívásainak. A gyakorlati szempontokat és elveinket egyaránt szem előtt tartva fogunk szerepet vállalni, a globális felelősségeket partnereinkkel közösen vállaljuk és erősségeiket elősegítjük. Okultunk a tapasztalatokból: szomszédaink, partnereink gyengesége a mi gyengeségünk is. Olyan megoldásokra fogjuk tehát erőfeszítéseinket összpontosítani, amelyek mindegyik fél javát szolgálják, túllépve azon a csalóka elképzelésen, hogy a nemzetközi politikában csak úgy lehet nyerni, ha valaki más veszít.

Ha így járunk el, azzal minden egyes tagállam, és az Unió minden egyes állampolgára jobban jár. Ezeket a célokat azonban csak egy valóban egységes és eltökélt Európa képes elérni. Mindennapi kihívás, hogy kultúránkat össze kell forrasztanunk közös céljaink megvalósítása és közös érdekeink szolgálata érdekében. Egyszersmind azonban ez a legnagyobb erősségünk is: a sokféleség tesz bennünket naggyá.

Érdekeink közös európai érdekek, amelyeket egyetlen módon lehet szolgálni: közös eszközökkel. Ezért közös felelősségünk, hogy az Unió erősebbé váljon. Európa népének arra van szüksége, hogy a tagállamok céljai közösek, fellépésünk pedig minden szakpolitikában egységes legyen. Törékeny világunkban magabiztosabb, felelősebb Európai Unióra, kifelé nyitott, jövőorientált európai kül- és biztonságpolitikára van szükség. Ez a globális stratégia fog iránymutatással szolgálni napi munkánk során, melynek célja egy olyan Unió, amely valóban megfelel az állampolgárok igényeinek, reményeinek és törekvéseinek; egy olyan Unió, amely 70 éve tartó békére építhet; egy olyan Unió, amely elég erős ahhoz, hogy hozzájáruljon a térség és az egész világ békéjéhez és biztonságához.

---

## ÖSSZEFOGLALÓ

Erősebb Európára van szükségünk. Ezt érdemlik a polgárok és ez az, amit az egész világ elvár tőlünk.

Jelenleg egzisztenciális válságban vagyunk, mind az Európai Unión belül, mind azon kívül. Az általunk létrehozott Uniót számos veszély fenyegeti. Többben megkérdőjelezzük az általunk létrehozott európai projektet, amely eddig példa nélkül álló békét, jólétet és demokráciát hozott. Keleten megsérült Európa biztonsági rendje, miközben a terrorizmus és az erőszak ragályként terjed Észak-Afrikában és a Közel-Keleten, valamint Európában is. Afrika egyes részein a gazdasági növekedés üteme még nem érte utol a népesség növekedésének ütemét, Ázsiában egyre fokozódó biztonsági feszültségeket észlelhetünk, miközben az éghajlatváltozás további zavarokat okoz. Ugyanakkor korunk kivételes lehetőségeket is tartogat. Egyre mélyülő partnerségeink mellett a globális növekedésnek, a mobilitásnak és a technológiai fejlődésnek köszönhetően prosperitásban élünk, egyre több embernek adva meg a lehetőséget a szegénységből való kiemelkedésre és arra, hogy hosszabb és szabadabb életet éljenek. Ebben az erőt próbáló, összekapcsoltabb, vitákat generáló és bonyolult világban közös érdekeink, elveink és prioritásaink mutatják majd az utat, amelyen haladnunk kell. A Szerződésben foglalt értékekre, az erősségeinkre és a történelmi sikereinkre építve egységben fogunk egy olyan erősebb Uniót építeni, amely el tudja játszani kollektív szerepét a világban.

### 1. Közös érdekeink és elveink

Az Európai Unió elő fogja mozdítani a **békét** és garantálni fogja polgárainak és területének a **biztonságát**. A belső és a külső biztonság kérdése az eddigieknél sokkal nagyobb mértékben összekapcsolódik: az otthoni biztonságunk attól függ, hogy a határainkon túl béke van-e.

Az EU hozzá fog járulni az emberek **jólétének** fokozásához. A jólétet meg kell osztani és ehhez az egész világon, így Európában is teljesíteni kell a fenntartható fejlesztési célokat. Az Unió jóléte a nyitott és méltányos nemzetközi gazdasági rendszeren és a globális közjavakhoz való fenntartható hozzáféréseken is múlik.

Az EU fokozni fogja a tagállamok **demokratikus berendezkedésének** ellenálló képességét. Az, hogy mennyire leszünk hitelesek és befolyásosak a világban, attól függ, hogy következetesen ki tudunk-e állni saját értékeink mellett.

Az EU egy **szabályokon alapuló világrend** létrehozására fog törekedni. Érdekeink azt diktálják, hogy a közösen kialakított szabályok globális közjavakat teremtsenek és hozzájáruljanak egy békés és fenntartható világ létrejöttéhez. Az EU egy olyan szabályokon alapuló világrendet fog előmozdítani, amelynek alapelve a multilateralizmus és középpontjában az Egyesült Nemzetek Szervezete áll.

Tevékenységünket világos elvek fogják vezérelni. Ezeknek az elveknek a meghatározása során ugyanolyan mértékben vettük figyelembe a jelenlegi stratégiai környezet realista értékelését, mint a jobb világ megteremtésére irányuló idealista törekvéseket. Az elkövetkező években külső tevékenységünket elvhű pragmatizmus fogja vezérelni.

Egyre összetettebb világunkban **egységesnek** kell maradnunk. Csakis egy valódi unió együttes súlya képes biztonságot, jólétet és demokratikus berendezkedést biztosítani a polgárok számára, valamint a világ többi részéhez képest pozitív példaként kiemelkedni.

Egyre nagyobb mértékben összekapcsolt világunkban az EU **együtt fog működni** a többi szereplővel. Az Unió nem teheti meg azt, hogy a kívülről érkező fenyegetésekre válaszul elzárja magát a külvilágtól. Polgáraink biztonságának és jólétének növelése, valamint demokráciáink megvédése érdekében a világ többi részével együttműködve meg fogunk birkózni a kölcsönös függő viszonyal, az ebben rejlő minden lehetőséggel, problémával és az ez által előidézett félelmekkel együtt.

Ebben az egyre több nézeteltérést generáló világban az EU tevékenységét erős **felelősségtudat** fogja vezérelni. Felelős módon együtt fogunk egymással Európán belül, valamint a határainkon túli keleti és déli régiókkal egyaránt. Globális szinten fel fogunk lépni a konfliktusok és a szegénység kiváltó okainak megszüntetése érdekében, valamint elő fogjuk mozdítani az emberi jogokat.

Az EU felelősségteljes globális partnerként fog fellépni, ugyanakkor a felelősséget meg kell osztani. A felelősségtudatos fellépés együtt jár a külső **partnerségeink** átalakításával. Az e célok elérésére irányuló törekvéseinkbe be fogjuk vonni az érintett államokat, valamint a regionális és a nemzetközi szervezeteket. Közösen fogunk dolgozni a legfontosabb partnereinkkel, a hasonló elveket valló országokkal és regionális csoportosulásokkal. El fogjuk mélyíteni a civil társadalommal és a magánszektornal kialakított partnerségeinket, mivel egy összekapcsolt világban ezek meghatározó szerepet játszanak.

## 2. Külső tevékenységünk prioritásai

Közös érdekeink előmozdítása érdekében és egyértelmű elveinkhez ragaszkodva, az EU öt prioritás elérésére fog törekedni.

**Uniónk biztonsága:** Az EU globális stratégiája az uniós belügyeknél kezdődik. Az Uniónak köszönhetően a polgárok korábban soha nem látott mértékű biztonságban, demokráciában és jólétben élhetnek. Napjainkban azonban a terrorizmus, a hibrid fenyegetések, a gazdasági ingadozások, az éghajlatváltozás és az energiabiztonság hiánya veszélyt jelentenek a polgárokra és területünkre nézve. Megfelelő szintű ambícióra és stratégiai autonómiára van szükség ahhoz, hogy Európa képes legyen előmozdítani a békét és a biztonságot határain belül és azokon túl is. Éppen ezért fokozni fogjuk a védelem, a kiberbiztonság, a terrorizmus elleni küzdelem, az energiaügy és a stratégiai kommunikáció terén tett erőfeszítéseinket. A tagállamoknak tettekre kell váltaniuk a kölcsönös segítségnyújtás és szolidaritás kapcsán a Szerződéseknek megfelelően tett vállalásaikat. Az EU a partnereivel – különösen a NATO-val – szorosan együttműködve növelni fogja Európa kollektív biztonságához való hozzájárulását.

**Állami és társadalmi ellenálló képesség az Uniótól keletre és délre** Az uniós polgárok érdeke, hogy beruházzunk a tőlünk keletre és délre található országok állami és társadalmi ellenálló képességének növelésébe: keleten egészen Közép-Ázsiáig, délen pedig Közép-Afrikáig. A nyugat-balkáni államok és Törökország ellenálló képességének megerősítéséhez elengedhetetlen, hogy az EU jelenlegi bővítési politikája keretében egy szigorú, de tisztességes feltételrendszeren alapuló, hiteles csatlakozási folyamatot biztosítsunk. Sokan szeretnének az európai szomszédságpolitika (ENP) keretén belül szorosabb kapcsolatokat kialakítani az Unióval: az EU tartós vonzereje átalakulási folyamatot indíthat el ezekben az országokban. Az ellenálló képesség azonban egyéb, az ENP-n belüli és azon kívüli országokkal fenntartott kapcsolatainkban is kiemelt szerepet játszik. Az EU az ellenálló képesség megteremtésének különböző módjait is támogatni fogja: fel fog lépni a kormányzati, gazdasági, társadalmi, valamint éghajlati/energiaügyi sérülékenység legsúlyosabb eseteivel szemben, emellett hatékonyabb migrációs politikát fog kidolgozni Európa és partnerei számára.

***A konfliktusok integrált megközelítése:*** Az erőszakos konfliktusok veszélybe sodorják közös létfontosságú érdekeinket. Az EU gyakorlati és elvi alapú békeépítési tevékenységet fog folytatni, és integrált megközelítés alkalmazásával elő fogja mozdítani a humánbiztonságot. Alapvető fontosságú, hogy „a konfliktusokra és a válságokra vonatkozó átfogó megközelítés” érvényesítése során összehangolt módon alkalmazzuk az EU rendelkezésére álló valamennyi szakpolitikai eszközt. Mindazonáltal az „átfogó megközelítés” tartalmát és hatályát a jövőben ki kell majd szélesíteni. Az EU a konfliktusok minden szakaszában tevékeny lesz: gyorsan fel fog lépni a megelőzés érdekében, felelős és határozott módon reagálni fog a válságokra, szerepet fog vállalni a stabilizálásban, és új válságok kitörése esetén kerülni fogja a korábbi válságokhoz kapcsolódó szerepvállalás túl korai befejezését. Az Unió különböző kormányzati szinteken is fel fog lépni: az olyan konfliktusoknak, mint például a szíriai és a líbiai, helyi, nemzeti, regionális és globális dimenziói is vannak, amelyeket mind kezelni kell. Végezetül, az EU e konfliktusok egyikét sem tudja egymaga megoldani. A tartós béke csak olyan átfogó megállapodások révén valósítható meg, amelyek alapjait széles körű, mély és tartós regionális és nemzetközi partnerségek képezik, így az EU azon lesz, hogy előmozdítsa és támogassa ezeket a partnerségeket.

***Együttműködésen alapuló regionális berendezkedések:*** A globális nehézségek és a helyi ellenállás alkotta patthelyzetben egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a regionális folyamatok. A regionális kormányzás önkéntes formáinak köszönhetően az államok és a népek hatékonyabban tudják kezelni biztonsági problémáikat, élvezhetik a globalizáció gazdasági előnyeit, nyíltabban kifejezhetik kultúrájukat és identitásukat, valamint befolyást gyakorolhatnak a világpolitikára. Egyebek mellett alapvetően ez támasztja alá az EU-n belüli békét és fejlődést a 21. században, és ez az oka annak, hogy világszerte az együttműködésen alapuló regionális berendezkedéseket fogjuk támogatni. Az EU konkrét célok mentén fog tevékenykedni a különböző régiókban: Európában; a Földközi-tenger térségében, a Közel-Keleten és Afrikában; az Atlanti térségben, északon és délen egyaránt; Ázsiában; és az Északi-sarkvidéken.

***Globális kormányzás a 21. században:*** Az EU elkötelezett a nemzetközi jogon alapuló világrend mellett, amely biztosítja az emberi jogok érvényesülését, a fenntartható fejlődést, valamint a globális közjavakhoz való tartós hozzáférést. Ez az elkötelezettség a gyakorlatban azt jelenti, hogy az EU a fennálló rendszert nem fenntartani, hanem átalakítani kívánja. Arra fog törekedni, hogy a multilaterális és szabályalapú világrend egy erős ENSZ-en alapuljon, a globális kihívásokra pedig olyan válaszigazgatókat fog hozni, amelyeket világszinten koordinálni fog a nemzetközi és regionális szervezetekkel, az államokkal és a nem állami szereplőkkel.



### 3. Az elképzeléstől az intézkedésig

Prioritásainkat példátlanul kiterjedt hálózataink mobilizálásával, gazdasági súlyunk latba vetésével és a rendelkezésünkre álló valamennyi eszköz koherens használatával igyekszünk majd megvalósítani. Céljaink eléréséhez mindannyiunknak be kell ruháznia egy hiteles, rugalmas és egységes Unióba.

**Hiteles Unió:** Ahhoz, hogy felelős módon együttműködhessünk a világ többi részével, hitelesnek kell lennünk. Az EU hitelessége pedig nem máson múlik, mint az egységünkön, a számos eredményünkön, a tartós vonzerőnkön, a szakpolitikáink hatékonyságán és összhangján, valamint azon, hogy hűek maradunk-e értékeinkhez. Az erősebb Unió a külpolitika valamennyi dimenziójába történő beruházást is megköveteli. Ezen belül, égető szükség van a biztonsági és védelmi célú beruházásokra. A védelmi képességek teljes spektrumára szükség van ahhoz, hogy reagálni tudjunk a külső válságokra, hozzá tudjunk járulni partnereink kapacitásépítéséhez és szavatolni tudjuk Európa biztonságát. A tagállamok továbbra is szuverének védelmi döntéseiket illetően, ugyanakkor az említett képességek megszerzéséhez és fenntartásához a védelmi együttműködésnek bevett gyakorlattá kell válnia. Az EU következetesen ösztönözni fogja a védelmi együttműködést, és arra fog törekedni, hogy biztos alapokon nyugvó európai védelmi ipar jöjjön létre, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy Európa autonóm módon dönthessen és léphessen fel.

**Rugalmas Unió:** Diplomáciai tevékenységünknek teljes mértékben a Lisszaboni Szerződésen kell alapulnia, a közös biztonság- és védelempolitikának pedig rugalmasabbá kell válnia. Mérlegelni kell, hogy miként lehetne elmélyíteni a tagállamok közötti együttműködést, ami végső soron strukturáltabb együttműködési formát eredményezhet a Lisszaboni Szerződésben rejlő lehetőségek teljes kihasználásával. A fejlesztési politikának szintén rugalmasabbá kell válnia, és összhangba kell kerülnie a stratégiai prioritásainkkal.

**Összefogó Unió:** A külső szakpolitikák terén nagyobb összefogásra van szükség, mind a tagállamok között, mind az uniós intézményekkel, emellett a szakpolitikáink belső és külső dimenzióit is összefogottabbá kell tennünk. Mindez különösen igaz a fenntartható fejlesztési célok megvalósítására, a migrációra és a biztonságra, mindenekelőtt a terrorizmus elleni küzdelemre. Az emberi jogi kérdéseket és a nemi szempontokat módszeresen be kell építenünk a szakpolitikai ágazatokba és az intézmények tevékenységébe.

E stratégiának egy olyan erősebb Unióra irányuló jövőképre és ambícióra kell támaszkodnia, amely pozitív példa akar lenni a világ számára és képes is erre. Polgáraink valódi Uniót érdemelnek, amely másokkal felelősségteljesen együttműködve és partnerségben mozdítja elő a közös érdekeinket. Most rajtunk a sor, hogy mindezt tettekre váltsuk.

---

# KÖZÖS JÖVŐKÉP, KÖZÖS FELLEPÉS: ERŐSEBB EURÓPA

## **Globális stratégia az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozóan**

Erősebb Európára van szükségünk. Ezt érdemlik a polgárok és ez az, amit az egész világ elvár tőlünk.

Jelenleg egzisztenciális válságban vagyunk, mind az Európai Unión belül, mind azon kívül. Az általunk létrehozott Uniót számos veszély fenyegeti. Többen megkérdőjelezzük az általunk létrehozott európai projektet, amely eddig példa nélkül álló békét, jólétet és demokráciát hozott. Keleten megsérült Európa biztonsági rendje, miközben a terrorizmus és az erőszak ragályként terjed Észak-Afrikában és a Közel-Keleten, valamint Európában is. Afrika egyes részein a gazdasági növekedés üteme még nem érte utol a népesség növekedésének ütemét, Ázsiában egyre fokozódó biztonsági feszültségeket észlelhetünk, miközben az éghajlatváltozás további zavarokat okoz. Ugyanakkor korunk kivételes lehetőségeket is tartogat. Egyre mélyülő partnerségeink mellett a globális növekedésnek, a mobilitásnak és a technológiai fejlődésnek köszönhetően prosperitásban élünk, egyre több embernek adva meg a lehetőséget a szegénységből való kiemelkedésre és arra, hogy hosszabb és szabadabb életet éljenek. Ebben az erőt próbáló, összekapcsoltabb, vitákat generáló és bonyolult világban közös érdekeink, elveink és prioritásaink mutatják majd az utat, amelyen haladnunk kell. A Szerződésekben foglalt értékekre, az erősségeinkre és a történelmi sikereinkre építve egységben fogunk egy olyan erősebb Uniót építeni, amely el tudja játszani kollektív szerepét a világban.

### **1. GLOBÁLIS STRATÉGIA A POLGÁROK ÉRDEKEINEK ELŐMOZDÍTÁSA ÉRDEKÉBEN**

Érdekeink és értékeink egymástól el nem választható fogalmak. Érdekünk azt diktálja, hogy lépünk fel a világban értékeink előmozdítása érdekében. Mindemellett alapvető értékeink beágyazódtak érdekeinkbe. Az Unió külső tevékenysége a béke és a biztonság, a jólét, a demokrácia és a szabályokon alapuló globális rend létfontosságú érdekeire épül.

## **Béke és biztonság**

Az Európai Unió elő fogja mozdítani a békét és garantálni fogja polgárainak és területének a biztonságát. Ez azt jelenti, hogy a partnerekkel együtt dolgozó európaiaknak rendelkezniük kell az önmaguk megvédéséhez szükséges képességekkel, és eleget kell tenniük a kölcsönös segítségnyújtás és a szolidaritás Szerződésekből foglalt kötelezettségének. A belső és a külső biztonság kérdése az eddigieknél sokkal nagyobb mértékben összekapcsolódik: az otthoni biztonságunkhoz fűződő érdek azzal a párhuzamos érdekekkel jár együtt, hogy a szomszédos és a minket körülvevő régiókban is béke legyen. Ez tehát azt jelenti, hogy szélesebb érdekünk fűződik a konfliktusok megelőzéséhez, az emberek biztonságának előmozdításához, az instabilitás kiváltó okainak kezeléséhez és ahhoz, hogy egy biztonságosabb világ megvalósításán munkálkodjunk.

## **Jólét**

Az EU elő fogja mozdítani népének jólétét. Ehhez elő kell mozdítani a növekedést, a munkahelyteremtést, az egyenlőséget, és lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy környezetünk biztonságos és egészséges legyen. Világviszonylatban erősebb Európa csak egy virágzó Unióra épülve valósítható meg, ugyanakkor ezt a jólétet meg kell osztani és az egész világon, így Európában is teljesíteni kell a fenntartható fejlesztési célokat. Ezen túlmenően, mivel a közeljövőben a világszinten várható növekedés legnagyobb része valószínűsíthetően az Európai Uniótól kívül fog bekövetkezni, a kereskedelem és a beruházás egyre nagyobb mértékben fog hozzájárulni a jólétünkhöz: az Unió jóléte az erős belső piactól és a nyitott nemzetközi gazdasági rendszertől függ. Érdeklünkben áll, hogy tevékenységeinket tisztességes és nyitott piaci körülmények között folytathassuk, hogy aktív részesei legyünk a globális gazdasági és környezetvédelmi szabályok alakításának, valamint hogy nyitott tengeri, szárazföldi, légi és űrbeli útvonalakon keresztül tartósan hozzáférhessünk a globális javakhoz. A digitális forradalomra tekintettel, az információk szabad áramlására és a szabad és biztonságos Internetre épülő globális értéklánckra is szükség van a jólétünkhöz.

## **Demokrácia**

Az EU meg fogja erősíteni az Uniót alkotó demokráciák rezilienciáját, és az Unió létrehozásában és fejlődésében kulcsszerepet játszó értékekhez méltó módon fog eljárni. Ezekbe beletartozik az emberi jogok, az alapvető szabadságok és a jogállamiság tiszteletben tartása és előmozdítása. Magukba foglalják a jogérvényesülést, a szolidaritást, az egyenlőséget, a megkülönböztetés tilalmát, a pluralizmust és a sokszínűség tiszteletben tartását. Az, hogy mennyire leszünk hitelesek és befolyásosak a világban, attól függ, hogy az Unióban következetesen ki tudunk-e állni saját értékeink mellett. Az Uniót alkotó demokráciák színvonalának megőrzése érdekében tiszteletben fogjuk tartani a tagállami, az európai és a nemzetközi jogot az élet valamennyi területén, a migrációtól és a menekültügytől kezdve egészen az energiapolitikáig, a terrorizmus elleni küzdelemig és a kereskedelemig. Értékeinkhez a törvények, valamint az etika és az identitásunk segítségével maradhatunk hűek.

## **Szabályokon alapuló globális rend**

Az EU egy olyan szabályokon alapuló globális rendet fog előmozdítani, amelynek alapelve a multilateralizmus és központjában az Egyesült Nemzetek Szervezete áll. Mivel az Európai Unió közepes és kis államokból áll, közös európai érdekünk, hogy együtt nézzünk szembe a világgal. Együttes súlyunkkal képesek vagyunk előmozdítani azokat a mindannyiunk számára elfogadható szabályokat, amelyek révén nem szükséges erőpolitikát folytatnunk és hozzájárulhatunk egy békés, méltányos és jólétre épülő világ kialakításához. Az iráni nukleáris megállapodás jól példázza ezt a tényt. Az Egyesült Nemzetek Alapokmányában és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában lefektetett elveket is magába foglaló nemzetközi jogon alapuló multilaterális rend az egyetlen garanciája a békének és a biztonságnak mind az Unióban, mind pedig azon kívül. A szabályokon alapuló globális rendnek köszönhetően a jólétre épülő Unióban rejlő valamennyi lehetőséget ki lehet használni, nyitott gazdaságokkal és mélyen gyökerező globális kapcsolatokkal, továbbá az ilyen globális rend gondoskodik arról is, hogy a demokratikus értékek beágyazódjanak a nemzetközi rendszerbe.

## **2. A KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÜNKET MEGHATÁROZÓ ELVEK**

Világos elvek fogják vezérelni tevékenységünket. Ezeknek az elveknek a meghatározása során egyaránt figyelembe vettük a stratégiai környezet realista értékelését és a jobb világ megteremtésére irányuló idealista törekvéseket. Mivel az elszigetelődés politikája és a meggondolatlan, erőszakos politikai beavatkozás egyaránt rossz választás, az EU másokkal szemben felelősségteljesen, a váratlan helyzetekben pedig kellő tapintattal fog eljárni. Az elkövetkező években külső tevékenységünket elvhű pragmatizmus fogja vezérelni.

### **Egység**

Egy olyan, egyre bonyolultabb világban, amelyet globális hatalmi átrendeződések és a hatalom diffúziója jellemez, az EU-nak egységesnek kell maradnia. Soha nem volt annyira életbevágó és sürgős, hogy mi európaiak – az intézményeken, az államokon és az embereken átívelő – egységet alkossunk. És az egységünk sem volt még soha ekkora veszélyben. Együtt többre vagyunk képesek, mint az egyedül vagy nem koordináltan fellépő tagállamok. A nemzeti és az európai érdekek nem ellenkező érdekek. Közös érdekeinket pedig csak közös kiállással és fellépéssel tudjuk érvényesíteni. Csakis egy valódi unió együttes súlya képes biztonságot, jólétet és demokratikus berendezkedést biztosítani a polgárok számára, valamint a világ többi részéhez képest pozitív példaként kiemelkedni. Azzal szolgáljuk a legjobban a polgáraink érdekeit, ha a tagállamok és az intézmények egységes célokat tűznek ki, és ha a koherens politikák közös végrehajtása során egységesen lépünk fel.

## **Szerepvállalás**

Egyre nagyobb mértékben összekapcsolt világunkban az EU meg fogja szólítani és be fogja vonni a többi szereplőt. A globális értékláncokra, a rohamtempóban fejlődő technológiára és a növekvő migrációra való tekintettel az EU mindenre kiterjedően részt fog venni a globális piacon, és az arra vonatkozó szabályok alakításának is aktív résztvevője lesz. Az Unió nem teheti meg azt, hogy a kívülről érkező fenyegetésekre válaszul elzárja magát a külvilágtól. A világtól való visszavonulással csak annyit érnének el, hogy megfosztanánk magunkat az összekapcsolt világ kínálta lehetőségektől. A környezetkárosodás és az erőforrások szűkössége nem ismer határokat, ahogy a nemzetközi bűnözés és a terrorizmus sem. A külső vonatkozásokat nem lehet elválasztani a belső vonatkozásoktól. Mint ismeretes, a belső politikák gyakran csak a külső fejlemények következményeivel foglalkoznak. A világgal összekapcsolódva meg fogunk birkózni a kölcsönös függő viszonytal az ebben rejlő minden lehetőséggel, problémával és az ez által előidézett félelmekkel együtt.

## **Felelősségvállalás**

Ebben az egyre több nézeteltérést generáló világban az EU tevékenységét erős felelősségtudat fogja vezérelni. A válságok nem oldódnak meg varázsütésre: nincsenek jól bevált receptek arra, hogy a világ többi részén felmerülő problémákra milyen megoldást kell alkalmazni. Ugyanakkor felelősségteljes szerepvállalással kedvező változásokat érhetünk el. Ennek megfelelően késlekedés nélkül fel fogunk lépni az erőszakos konfliktusok megelőzése érdekében, képesek és készek leszünk arra, hogy felelősségteljes, ám ellentmondást nem tűrő választ adjunk a válsághelyzetekre, elősegítsük a helyi szereplők szerepvállalásával létrejövő megállapodásokat, és hosszú távú kötelezettségeket vállaljunk. A felelősségvállalás jegyében mindenekelőtt Európában és a környező régiókban fogunk eljárni, ezzel párhuzamosan pedig távolabbi célzott fellépéseket is végrehajtunk. Globális szinten fel fogunk lépni a konfliktusok és a szegénység kiváltó okainak megszüntetése érdekében, ennek során pedig ki fogunk állni az emberi jogok oszthatatlansága és egyetemessége mellett.

## **Partnerség**

Az EU felelősségteljes globális partnerként fog fellépni, ugyanakkor a felelősséget meg kell osztani és ahhoz partnerségeinkbe megfelelő befektetéseket kell eszközölni. A közös felelősségvállalás vezérelvét figyelembe véve fogunk eljárni a szabályokon alapuló globális rend előmozdítása során. Az e célok elérésére irányuló törekvéseinkbe be fogjuk vonni az államokat, valamint a regionális és a nemzetközi szervezeteket. Közösén fogunk dolgozni a legfontosabb partnereinkkel, a hasonló elveket valló országokkal és regionális csoportosulásokkal. Célzott partnerségeket fogunk létrehozni azokkal a szereplőkkel, akikkel a globális közjó megvalósítása és az őket és az EU-t egyaránt érintő problémák leküzdése érdekében mindenképp együtt kell működni. El fogjuk mélyíteni a civil társadalommal és a magánszektossal kialakított partnerségeinket, mivel egy összekapcsolt világban ez utóbbiak meghatározó szerepet játszanak. Ennek megvalósításához a párbeszéd és a támogatás eszközét, valamint a szerepvállalás innovatívabb formáit fogjuk igénybe venni.

### **3. KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÜNK PRIORITÁSAI**

Közös érdekeink előmozdítása céljából és egyértelmű elveinkhez ragaszkodva, öt fő prioritás elérésére fogunk törekedni.

#### **3.1 Uniók biztonsága**

Az EU globális stratégiája az uniós belügyeknél kezdődik. Az elmúlt évtizedekben az Uniónak köszönhetően a polgárok korábban soha nem látott mértékű biztonságban, demokráciában és jólétben élhettek. Az elkövetkező években ezekre az eredményekre fogunk építeni. Napjainkban azonban a terrorizmus, a hibrid fenyegetések, az éghajlatváltozás, a gazdasági ingadozások és az energiabiztonság hiánya veszélyt jelentenek a polgárokra és területünkre nézve. A félelemre építő politika veszélybe sodorja az európai értékeket és az európai életmódot. Az eddigi eredményeink megőrzése és továbbfejlesztése érdekében jelentős változtatásokra van szükség. Biztonságunk garantálása, jólétünk előmozdítása és demokráciáink megóvása érdekében – az emberi jogokat és a jogállamiságot teljes mértékben tiszteletben tartva – meg fogjuk erősíteni a biztonság és a védelem terén folytatott tevékenységünket. A kölcsönös segítségnyújtás és szolidaritás iránti kötelezettségvállalásunkat át kell ültetnünk a gyakorlatba, és fokozottabban hozzá kell járulnunk Európa kollektív biztonságához az alábbi öt cselekvési irányvonalon keresztül.

## **Biztonság és védelem**

Európaiakként nagyobb felelősséget kell vállalniuk biztonságunkért. Készen kell állnunk és képesnek kell lennünk arra, hogy elrettentsük a biztonságunkat fenyegető szereplőket, valamint arra, hogy reagáljunk a külső fenyegetésekre és megvédjük magunkat azoktól. Jóllehet a NATO feladata, hogy megvédje – túlnyomórészt európai – tagjait a külső támadásoktól, az európaiaknak jobban felszerelteknek, képzetebbeknek és szervezettebbeknek kell lenniük ahhoz, hogy komolyan hozzá tudjanak járulni az ilyen kollektív erőfeszítésekhez, illetve hogy ha és amikor szükséges, önállóan is képesek legyenek fellépni. Megfelelő szintű ambícióra és stratégiai autonómiára van szükség ahhoz, hogy Európa képes legyen előmozdítani a békét és megőrizni a biztonságot határain belül és azokon túl is.

Az európaiaknak képesnek kell lenniük arra, hogy megvédjék Európát, reagáljanak a külső válságokra és segítséget nyújtsanak partnereiknek biztonsági és védelmi képességeik fejlesztéséhez, és e feladatok ellátása során másokkal is együttműködjenek. A külső válságkezelésen és a kapacitásépítésen felül az EU-nak arra is képesnek kell lennie, hogy tagjai, illetve az intézmények kérésére segítséget nyújtson tagjainak a védekezéshez. Ez azt jelenti, hogy teljesítenünk kell a kölcsönös segítségnyújtás és szolidaritás iránti kötelezettségvállalásunkat, és fel kell lépünk az olyan belső és külső vetülettel is bíró kihívásokkal szemben, mint a terrorizmus, a hibrid fenyegetések, a kiber- és energiabiztonság, a szervezett bűnözés és a külső határok igazgatása. Például a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) területén szervezett missziók és műveletek az Európai határ- és parti őrséggel és a szakosodott uniós ügynökségekkel közösen elősegíthetik a határvédelem és a tengerhajózási biztonság javítását, hogy több életet tudjunk megmenteni, képesek legyünk küzdeni a határokon átnyúló bűnözés ellen és fel tudjuk számolni az embercsempész hálózatokat.

A kollektív védelem elsődleges keretét a legtöbb tagállam számára továbbra is a NATO jelenti. Az EU–NATO kapcsolatok ugyanakkor nem érinthetik azon tagállamok biztonság- és védelempolitikáját, amelyek nem a NATO tagjai. Az EU ezért az Észak-atlanti Szövetséggel folytatott együttműködését a két szervezet egymást kiegészítő jellegére és a közöttük meglévő szinergiára tekintettel, az intézményi keretek teljes körű tiszteletben tartásával, valamint a két szervezet inkluzív jellegére és döntéshozatali autonómiájára figyelemmel fogja elmélyíteni. Ezzel összefüggésben meg kell erősíteni az EU-t mint biztonsági közösséget: az európai biztonság- és védelempolitikai törekvéseknek lehetővé kell tenniük, hogy az EU önállóan fel tudjon lépni, miközben a NATO erőfeszítéseivel is hozzájárul és intézkedéseket hajt végre azzal együttműködésben. A hitelesebb európai védelem az Egyesült Államokkal fennálló egészséges transzatlanti partnerség szempontjából is elengedhetetlen.



A tagállamoknak technológiai és ipari eszközökre van szükségük azon képességeik megszerzéséhez és fenntartásához, amelyeknek köszönhetően önállóan fel tudnak lépni. A védelempolitika és a védelmi kiadások továbbra is nemzeti hatáskörbe tartoznak, ám egyetlen tagállam sem képes ezt egyedül finanszírozni: ehhez összehangolt és együttműködésen alapuló cselekvésre van szükség. A mélyebb védelmi együttműködés eredményeképp létrejövő interoperabilitás, hatékonyság, eredményesség és bizalom javítja a védelmi kiadások hatékonyságát. A védelmi képességek fejlesztéséhez és fenntartásához be kell ruházni, ugyanakkor mélyebb együttműködéssel optimalizálni kell a nemzeti források felhasználását.

Az EU támogatni fogja a tagállamokat és a Szerződésekkel összhangban fokozza az Európa biztonságához és védelméhez nyújtott hozzájárulását. A nemzeti védelmi tervezési ciklusok és képességfejlesztési gyakorlatok fokozatos szinkronizálása és kölcsönös kiigazítása javíthatja a tagállamok közötti stratégiai konvergenciát. A védelmi kutatások és technológiák támogatásához és a nemzetközi együttműködéshez nyújtott uniós források, valamint az Európai Védelmi Ügynökség potenciáljának teljes körű kiaknázása elengedhetetlen előfeltételei az erős európai védelmi iparra támaszkodó európai biztonsági és védelmi erőfeszítéseknek.

### **A terrorizmus elleni küzdelem**

Súlyos terrortámadások történtek az EU területén és azon túl is. Kulcsfontosságú a terrorizmus elleni küzdelemben való beruházás fokozása és az e téren való szolidaritás. Ezért ösztönözni fogjuk a tagállamok és az uniós ügynökségek közötti információmegosztás és hírszerzési együttműködés javítását. Ez magában foglalja az erőszakos szélsőségekre, terrorista hálózatokra és külföldi terrorista harcosokra vonatkozó közös figyelmeztetéseket, valamint az illegális tartalmak figyelését és eltávolítását a médiából. Emellett az EU az ellátásbiztonságra vonatkozó fokozott erőfeszítésekkel, a kritikus infrastruktúrák védelmével, valamint a kiberválságok kezelésének önkéntes keretének megerősítésével fogja támogatni a tagállamok mihamarabbi talpra állását az esetleges támadások után. El fogjuk mélyíteni az erőszakos szélsőségek elleni küzdelmet célzó munkát az oktatás, a kommunikáció, a kultúra, az ifjúságügy és a sport terén. A civil társadalommal, a szociális szereplőkkel, a magánszektornal és a terrorizmus áldozataival fennálló partneri kapcsolataink kibővítésével, valamint a vallások és a kultúrák közötti párbeszéd révén fogunk küzdeni a radikalizálódás ellen. A legfontosabb pedig, hogy az EU belső és külső szempontból is meg fog felelni értékeinek: ez a legerősebb fegyverünk az erőszakos szélsőségek ellen. Ezenfelül a jövőben továbbfejlesztjük a többek között Észak-Afrikával, a Közel-Kelettel, a Nyugat-Balkánnal és Törökországgal a terrorizmus elleni küzdelem terén folytatott – az emberi jogokat tiszteletben tartó – együttműködésünket, és világszerte együttműködünk más partnerekkel a legjobb gyakorlatok megosztása és az erőszakos szélsőségek és a radikalizálódás elleni közös programok kidolgozása céljából.

## **Kiberbiztonság**

Az EU fokozottabb figyelmet fog szentelni a kiberbiztonság kérdésének, és megfelelő eszközöket biztosít az Uniónak ahhoz, hogy védekezzen a kiberfenyegetések ellen, és támogatja a tagállamokat a védekezésben, miközben fenntartja a nyitott, szabad és biztonságos kibertert. Ez a fenyegetések csökkentését célzó technológiai képességek, valamint a kritikus infrastruktúra, a hálózatok és a szolgáltatások sokktűrő képességének megerősítését és a kiberbűnözés visszaszorítását teszi szükségessé. Továbbá azt is jelenti, hogy támogatni kell az adatok rendelkezésre állását és integritását garantáló innovatív információs és kommunikációs technológiák (ikt) használatát, ugyanakkor az adattárolás helyszínére és a digitális termékek és szolgáltatások tanúsítására vonatkozó megfelelő szakpolitikák révén garantálni kell a biztonságot az európai digitális térben. A kibertérrel kapcsolatos kérdéseket minden szakpolitikai területen figyelembe kell venni, meg kell erősíteni a KKBP-missziók és műveletek kibertérrel kapcsolatos elemeit és fejleszteni kell az együttműködés fórumait. Az EU támogatni fogja a kibertérrel kapcsolatos politikai, operatív és technikai együttműködést a tagállamok között, különösen az elemzés és a következménykezelés terén, és ösztönzi az uniós struktúrák és az illetékes tagállami intézmények közös értékeléseit. Javítani fogja a kibertérrel kapcsolatos együttműködést az olyan fő partnerekkel, mint az USA és a NATO. Az EU válasza az erős köz-magán társulásokban is tükröződni fog. A tagállamok, az intézmények, a magánszektor és a civil társadalom közötti együttműködés és információmegosztás révén javítható a közös kiberbiztonsági kultúra, valamint az informatikai rendszerek esetleges meghibásodására és az ilyen rendszerek ellen indított támadásra való felkészültség.

## **Energiabiztonság**

Az energiaunió olyan integrált törekvés, amelynek célja, hogy javítsuk az európai energiabiztonság belső és külső dimenzióját. Az energiaunió célkitűzéseivel összhangban az EU arra fog törekedni, hogy – diverzifikálja energiaforrásait, az ellátási utakat és a beszállítókat – különösen a földgáz területén –, valamint hogy harmadik országokban előmozdítsa a legmagasabb szintű nukleáris biztonsági előírásokat. Az energetikai diplomácia révén világszerte megerősítjük kapcsolatainkat a megbízható energiatermelő és a tranzitországokkal, és támogatjuk az infrastruktúra kiépítését, hogy a különböző források eljuthassanak az európai piacokra. A harmadik országokkal az infrastruktúráról kötött kötelező megállapodások azonban differenciált hatással lehetnek az Unión belüli ellátás biztonságára, vagy akadályozhatják a belső energiapiac működését. Az ilyen megállapodásoknak ezért átláthatónak kell lenniük, és minden új infrastruktúrának teljes mértékben meg kell felelnie az alkalmazandó uniós jognak, ezen belül a harmadik energiaügyi csomagnak is. A belső dimenziót tekintve az EU egy teljes körűen működő belső energiapiac kidolgozására törekszik, a fenntartható energiára és az energiahatékonyságra fog összpontosítani, és koherens módon kiépíti a kétirányú szállításra alkalmas, az összekötő és a cseppfolyósított földgáz (LNG) tárolására szolgáló infrastruktúrát.

## **Stratégiai kommunikáció**

Az EU javítani fogja stratégiai kommunikációját, és több területre kiterjedő társadalmi diplomáciát fog folytatni, valamint összekapcsolja ezen tevékenységeit, hogy a polgárok jobban értsék az uniós külpolitikát és jobban tudjuk azt kommunikálni partnereink felé. Javítani fogjuk az elveinkkel és intézkedéseinkkel kapcsolatos üzenetek koherenciáját és gyorsaságát. Ezenfelül gyorsan és tényekkel alátámasztva fogjuk cáfolni a szándékosan téves információkat. A jövőben is támogatjuk a nyitott és tényfeltáró médiakörnyezetet az EU-n belül és azon túl is, és együttműködünk a helyi szereplőkkel, illetve a közösségi médiát is igénybe vesszük.

### **3.2 Állami és társadalmi ellenálló képesség az Uniótól keletre és délre**

Az uniós polgárok érdeke, hogy beruházzunk a tőlünk keletre és délre található országok állami és társadalmi ellenálló képességének növelésébe: keleten egészen Közép-Ázsiáig, délen pedig Közép-Afrikáig. A határainkon túli instabilitás mindannyiunk létfontosságú érdekeit fenyegeti. Az ellenálló képesség – az államok és társadalmak képessége a megújulásra, aminek köszönhetően képesek ellenállni a belső és külső válságoknak, illetve talpra állni azok után – ezzel szemben a mi javunkat és a minket körülvevő régiók érdekeit szolgálja, és megteremti a fenntartható növekedés és az élénk társadalmak alapját. Az EU ezért partnereivel együtt a környező régiók ellenálló képességének javításán fog fáradozni. Egy ellenállóképes állam biztonságos, biztonság pedig a jólét és a demokrácia kulcsa. Ugyanakkor ennek ellenkezője is igaz. A fenntartható biztonság érdekében nem csak az állami intézményeket fogjuk támogatni. A fenntartható fejlesztési célokkal összhangban, az ellenálló képesség tág fogalom, amely az egyéneket és az egész társadalmat is magában foglalja. Az ellenállóképes, demokratikus társadalom, az intézményekbe vetett bizalom és a fenntartható fejlődés adják az ellenállóképes állam legfontosabb jellemzőit.

#### **Bővítési politika**

Bármely olyan európai állam, amely tiszteli és támogatja a Szerződéseinkben foglalt értékeket, beadhatja az uniós tagság iránti kérelmét. A szigorú és tisztességes feltételrendszeren alapuló hiteles bővítési politika pótolhatatlan eszköz az érintett országok számára az ellenálló képességük javítására, biztosítva, hogy a korszerűsítés és a demokratizálódás folyamata összhangban legyen a csatlakozási kritériumokkal. A hiteles bővítési politika stratégiai befektetést jelent Európa biztonsága és jóléte szempontjából, és már eddig is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a korábban háború sújtotta területek békében élhessenek.

A jelenlegi bővítési politika mellett a migráció, az energiabiztonság, a terrorizmus és a szervezett bűnözés közös kihívást jelent az EU, a Nyugat-Balkán és Törökország számára, amelyeket csak közösen lehet megoldani. Ezen országok ellenálló képességét mégsem lehet magától értetődőnek tekinteni. Az EU különleges befolyással rendelkezik ezekben az országokban. Az EU előtt álló stratégiai kihívás ezért a politikai reformok, a jogállamiság, a gazdasági konvergencia és a jószomszédi kapcsolatok előmozdítása a Nyugat-Balkán és Törökország tekintetében, valamint a különböző ágazatok közötti együttműködés következetes elősegítése.

A tagjelölt országokkal kapcsolatos uniós politika alapját továbbra is az egyértelmű, szigorú és tisztességes csatlakozási folyamat képezi. Ennek középpontjában először is a tagsághoz szükséges alapvető követelmények fognak állni, és a folyamat keretében sor kerül majd a reformok szigorúbb vizsgálatára, világosabb reformkövetelmények meghatározására, valamint az Európai Bizottságtól, a tagállamoktól és a helyi civil társadalomtól érkező visszajelzésekre. Az említett országok uniós támogatásának és a velük való együttműködésnek ugyanakkor már most konkrét előnyökkel kell járnia, és jól kell azokat kommunikálni. Ez azt jelenti, hogy együtt kell működnünk a terrorizmus elleni küzdelem, a biztonsági ágazat reformja, a migráció, az infrastruktúra, az energia- és az éghajlat-politika terén, el kell mélyíteni az emberek közötti kapcsolatokat, és át kell alakítani egyes uniós segítségnyújtási programokat annak céljából, hogy érezhetően javuljon a polgárok jóléte.

## **A szomszédjaink**

A szomszédságpolitikában a stratégiai prioritásunk az államok és társadalmak ellenálló képességének megerősítése. Sokan szeretnék az európai szomszédságpolitika (ENP) keretében szorosabb kapcsolatokat kialakítani az Unióval, tőlünk keletre és délre egyaránt. Tartós vonzerőnk lendületet adhat az átalakulásnak, és nem irányul egyetlen ország ellen sem. Ebbe a csoportba jelenleg olyan országok tartoznak, mint például Tunézia vagy Grúzia, amelyek sikeressége mint virágzó, békés és stabil demokráciák, az egész térségükben visszhangra fog találni. Az ENP ismét elkötelezte magát a keleti partnerség és a dél-mediterrán térség azon országai mellett, amelyek szorosabb kapcsolatokat kívánnak kialakítani velünk. Támogatni fogjuk ezeket az országokat – többek között mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekre vonatkozó – társulási megállapodások végrehajtásával, és kreatív módon meg fogjuk vizsgálni az egyes országokra szabott partnerségek további elmélyítésének lehetőségeit. Ezek között szerepel egy gazdasági térség létrehozása a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekben részt vevő országokkal, a transzeurópai hálózatok és az Energiaközösség kiterjesztése, valamint a fizikai és digitális összeköttetések kiépítése. A társadalmi kapcsolatok megerősödését fogja továbbá segíteni a nagyobb mobilitás, a kulturális és oktatási csereprogramok, a kutatási együttműködés és a civil társadalmi fórumok. Az uniós programokban és ügynökségekben való teljes jogú részvétel előmozdítására az annak előkészítésére irányuló stratégiai párbeszéddel párhuzamosan kerül majd sor, hogy az említett országok aktívabb szerepet tudjanak vállalni a KBVP-ben.

Az ellenálló képesség az EU-tól keletre és délre is stratégiai prioritást képez, azokban az országokban is, amelyek szorosabb kapcsolatokat kívánnak kötni az EU-val, és azokban – az ENP-ben részt vevő, illetve részt nem vevő országokban – is, amelyek nem. A keleti és déli országokban az EU eltérő módon támogatja az ellenálló képesség fokozását, és ennek során az instabilitás legérzékenyebb kérdéseire összpontosít, és azon területeket célozza, ahol a leghasznosabb lehet a hozzájárulása.

## A környező régiók ellenálló képessége

A környező régiókban az EU sokrétű megközelítést fog alkalmazni az ellenálló képességgel kapcsolatban. Míg az elnyomó államok hosszú távon természetüknél fogva instabilak, sokféle módon létre lehet hozni inkluzív, virágzó és biztonságos társadalmakat. Törekedni fogunk ezért olyan országra szabott politikák kidolgozására, amelyek segítik az inkluzív és elszámoltatható kormányzást, ez ugyanis alapvető fontosságú a terrorizmus, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, valamint az emberi jogok védelme szempontjából. Az elnyomás lehetetlenné teszi az elégedetlenség kifejezését és marginalizál egyes közösségeket. Az EU ezért párbeszéd és támogatások útján elő fogja mozdítani az emberi jogok tiszteletben tartását, még a legnehezebb esetekben is. Hosszú távú szerepvállalással kitartóan fogunk törekedni az emberi jogok védelmének erősítésére. Az igazságügyi, a biztonsági és a védelmi ágazat reformját illetően fel fogjuk karolni a jogokat előtérbe helyező, helyi kezdeményezésű megközelítéseket, és támogatni fogjuk az instabil államokat a kapacitásépítés terén, a kiberkapacitás-építést is beleértve. Tevékenységeink érinteni fogják a fejlesztés, a diplomácia és a KBVP területét, biztosítandó, hogy a biztonsági ágazat reformjára irányuló erőfeszítéseink lehetővé tegyék a partnereink számára, hogy a jogállamiság keretein belül gondoskodjanak a biztonság megerősítéséről, és megerősítsék az ezzel kapcsolatos kapacitásaikat. Együtt fogunk működni más nemzetközi szereplőkkel, és ennek során a kapacitásépítésre irányuló munkát össze fogjuk hangolni különösen az ENSZ-szel és a NATO-val.

Egy állam akkor tekinthető ellenállónak, ha a társadalom úgy érzi, hogy jobban él és reménnyel néz a jövőbe. Az EU a fenntartható fejlesztési céloknak megfelelő közös megközelítést fog alkalmazni a humanitárius, a fejlesztési, a migrációs, a kereskedelem-, a beruházás-, az infrastruktúra-, az oktatási, az egészségügyi és a kutatáspolitikák tekintetében, és javítani fogja az EU és tagállamai közötti horizontális koherenciát. Küzdeni fogunk a szegénység és az egyenlőtlenség ellen, meg fogjuk könnyíteni a közszolgáltatásokhoz és a társadalombiztosításhoz való hozzáférést, és támogatni fogjuk a tisztességes munkalehetőségeket, különösen a nők és a fiatalok körében. Támogató környezet kialakítását ösztönözzük majd az új gazdasági vállalkozásokat, a foglalkoztatást és a marginalizálódott csoportok befogadását illetően. A fejlesztési alapoknak elő kellene mozdítaniuk a köz- és magánszféra közötti partnerségek útján megvalósuló stratégiai beruházásokat, amelyek ösztönzőleg hatnak a fenntartható növekedésre, a munkahelyteremtésre, valamint a készségek és a technológiák átadására. A kereskedelmi megállapodásainkat fel fogjuk használni a fenntartható fejlődésnek, az emberi jogok védelmének és a szabályokon alapuló kormányzásnak az alátámasztására.

A társadalmi ellenálló képesség megerősödése érdekében szorosabb kapcsolatokat fogunk kialakítani a civil társadalommal, különösen tekintettel annak a kormányok elszámoltatására irányuló erőfeszítéseire. Nagyobb mértékben fogjuk megszólítani a kulturális szervezeteket, a vallási közösségeket, a szociális partnereket és az emberijog-védőket, továbbá fel fogjuk emelni a hangunkat a civil társadalom mozgásterének csökkenésével szemben, amire többek között oly módon kerül sor, hogy megsértik a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságát. A pozitív változások csakis belülről jöhetnek, és akár évekig is eltarthat, amíg azok eredményre vezetnek. A civil társadalom melletti elkötelezettségünknek ezért hosszú távúnak kell lennie. Azzal is tápláljuk továbbá a társadalmi ellenálló képességet, hogy fokozzuk az oktatás, a kultúra és az ifjúság terén végzett tevékenységeinket a pluralizmus, az együttélés és az egymás iránti tisztelet előmozdítása céljából.

Az EU végezetül törekedni fog arra, hogy csökkenjen az energiafüggőség és javuljon a környezeti ellenálló képesség. Az energetikai átállás a minket körülvevő régiók egyik legnagyobb kihívása, amelyet megfelelően kell kezelni ahhoz, hogy elkerülhető legyen a társadalmi feszültségek feltűzése. Az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás tovább súlyosbítja a lehetséges konfliktust, tekintettel az elsivatagosodásra, a talajromlásra, valamint a víz- és élelmiszerhiányra gyakorolt hatásukra. A biztonsági ágazat reformjára irányuló erőfeszítések mintájára az energiaágazat és a környezetvédelmi ágazat reformjára irányuló politikák segítséget nyújthatnak a partnerországoknak az energetikai átállás és az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések során. Ezen erőfeszítések révén ösztönözni fogjuk az energiapiaci liberalizációt, a megújuló energiák fejlesztését, a szabályozás javítását és a technológiák átadását, valamint elő fogjuk segíteni az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást. Támogatni fogjuk továbbá a kormányokat abban, hogy fejlesztés, diplomácia és tudományos együttműködés révén tartós megoldásokat találjanak az élelmiszer-termeléssel, valamint a víz- és energiafelhasználással kapcsolatos problémákra.

## **Hatékonyabb migrációs politika**

A rezilienciával kapcsolatos tevékenységeink keretében kiemelt figyelmet fordítunk majd a migránsok és a menekültek származási és tranzitországaira. Jelentősen fokozni fogjuk a humanitárius segítségnyújtást ezekben az országokban, mindenekelőtt az oktatás területére, valamint a nőkre és a gyermekekre összpontosítva. A származási és a tranzitországokkal együtt olyan közös és országra szabott megközelítéseket dolgozunk majd ki a migráció területéhez kapcsolódóan, amelyeknek fontos elemét fogja képezni a fejlesztés, a diplomácia, a mobilitás, a jogszerű migráció, a határigazgatás, a visszafogadás és a visszaküldés. Fejlesztési tevékenységek, pénzügyi alapok, preventív diplomácia és közvetítés útján együttműködést fogunk folytatni a származási országokkal, segítve őket a lakóhelyelhagyást kiváltó okok kezelésében és azok létrejöttének megelőzésében, a migráció kezelésében, valamint a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemben. A tranzitországokat pedig azzal fogjuk segíteni, hogy javítsuk befogadási és menekültügyi kapacitásaikat, valamint azáltal, hogy tenni fogunk a migránsok oktatási, szakképzési és megélhetési lehetőségeiért. Véget kell vetnünk az irreguláris migránsok beáramlásának, egyrészt azáltal, hogy hatékonyabbá tesszük a visszaküldési politikákat, másrészt pedig azáltal, hogy szabályos csatornákat biztosítunk a humán mobilitáshoz. Ez egyben azt is jelenti, hogy meg kell erősítenünk és végre kell hajtanunk a migráció területével kapcsolatos meglévő jogi és körkörös csatornákat. Emellett pedig azt is jelenti, hogy egy olyan hatékonyabb közös európai menekültügyi rendszer létrehozásán kell dolgoznunk, amely úgy tartja fenn a menedékhez való jogot, hogy közben biztosítja az Unióban nemzetközi védelmet kérő menekültek biztonságos, szabályozott és jogszerű megérkezését. Ezzel párhuzamosan, a nemzetközi partnereinkkel dolgozni fogunk a közös globális felelősségvállalás és szolidaritás biztosításán. A migráció kezelése területén hatékonyabb partnerségeket alakítunk majd ki ENSZ-szervezetekkel, feltörekvő szereplőkkel, regionális szervezetekkel, a civil társadalommal és helyi közösségekkel.

### **3.3 Integrált megközelítés a konfliktusok és válságok területén**

Egyre gyakrabban fordul elő az, hogy instabil államokban erőszakos konfliktusok robbannak ki. Ezek a válságok – és az általuk okozott rendkívül durva erőszak és emberi szenvedés – közös létfontosságú érdekeinket is fenyegetik. Az EU – gyakorlatias módon és bizonyos elvek mentén – részt vesz majd az idevágó békeépítési tevékenységekben, mindenekelőtt az Uniótól keletre és délre fekvő környező régiókban, de eseti alapon a távolabbi területeken történő szerepvállalást is mérlegelni fogja. Az EU integrált megközelítés útján elő fogja mozdítani a humánbiztonságot.



E konfliktusok mindegyikének számos dimenziója van, a biztonságtól kezdve, a nemek kérdésén és a kormányzáson át egészen a gazdaságig. Éppen ezért alapvető fontosságú, hogy egy olyan *többdimenziós* megközelítést alkalmazzunk, amelynek keretében az összes olyan szakpolitikát és eszközt felhasználjuk, amely a rendelkezésünkre áll a konfliktusok megelőzése, kezelése és rendezése területén. Mindazonáltal az „átfogó megközelítés” hatályát a jövőben még jobban ki fogjuk szélesíteni. A szóban forgó konfliktusok egyike esetében sem létezik gyors megoldás. Az egyebek mellett Szomáliában, Maliban és Afganisztánban szerzett tapasztalataink ugyanis a konfliktusok elhúzódó jellegére hívják fel a figyelmet. Az Unió következőképpen *többfázisú* megközelítést fog alkalmazni, amelynek értelmében a konfliktus minden szakaszában tevékenységet fog folytatni. Segíteni fogjuk a konfliktusok és válságok megelőzését és rendezését, valamint a konfliktusok és válságok utáni stabilizációt, és ügyelni fogunk arra, hogy ne hagyjuk abba idő előtt a szerepvállalásunkat egy adott válsághoz kapcsolódóan, ha időközben másutt új válság robban ki. Az EU ezért a korábbiaknál nagyobb szerepet vállal majd a keleti partnerség országain belüli elhúzódó konfliktusok rendezésében. E konfliktusok egyikére sem igaz az, hogy csak egyetlen kormányzati szintet érintene. Az olyan konfliktusok, mint amilyen például a szíriai vagy a líbiai, gyakran helyi szinten robbannak ki, de aztán a nemzeti, regionális és globális szintre is átgyűrűznek, és pontosan ez az, ami ennyire összetetté teszi őket. Az EU éppen ezért *többszintű* megközelítést alkalmaz majd a konfliktusokra, és annak keretében helyi, nemzeti, regionális és globális szinten is fel fog lépni. Végezetül, az EU e konfliktusok egyikét sem tudja egymaga megoldani. Ezért *többoldalú* megközelítést alkalmazva az adott konfliktusban érintett összes olyan szereplővel együttműködést fogunk folytatni, akik nélkül nem valósulhatna meg a konfliktus rendezése. Helyi szinten szisztematikusabb keretek között folytatunk majd együttműködést regionális és nemzetközi szervezetekkel, kétoldalú támogatókkal és a civil társadalommal. Regionális és nemzetközi szinten is törekedni fogunk az együttműködés elmélyítésére. A tartós béke csak olyan átfogó megállapodások révén valósítható meg, amelyek alapjait széles körű, mély és tartós regionális és nemzetközi partnerségek képezik.

### **Békeépítés megelőzési céllal**

Régóta ismeretes, hogy hatékonyabb és eredményesebb módja a válságok elleni fellépésnek, ha a válságok megelőzése érdekében lépünk fel, és nem azt követően, hogy a válságok már kitörték. Ha már kitört egy konfliktus, az általában az idő előrehaladtával egyre inkább kezelhetetlenné válik. Az EU jó eredményeket tud felmutatni a megelőzési célú békeépítés és diplomácia területén. Éppen ezért jelentősen növelni fogjuk a megelőzéssel és a kiváltó okok nyomán követésével kapcsolatos erőfeszítéseinket. E kiváltó okok között említhető az emberi jogok megsértése, az egyenlőtlenség, az erőforrások hiánya és az éghajlatváltozás. Ez utóbbi megsokszorozza a veszélyeket, ugyanis katalizátorként hat a víz- és élelmiszerhiányra, a pandémiákra és a lakóhelyelhagyásra.

A korai előrejelzés vajmi keveset ér korai fellépés nélkül. Éppen ezért nagyon fontos a Tanács részére történő rendszeres jelentés- és javaslattevés, mint ahogy az is, hogy az uniós küldöttségek és különleges képviselők mobilizálásával megelőző diplomáciai és közvetítő tevékenységeket folytassunk, illetve hogy elmélyítsük partnerségeinket a civil társadalommal. Ki kell alakítanunk az erőszakos konfliktusok veszélyére való mihamarabbi reagálás politikai kultúráját.

## **Biztonság és stabilizáció**

Az EU szisztematikusabb módon foglalkozik majd e konfliktusok biztonsági vetületével. A nemzetközi jog maradéktalan tiszteletben tartása mellett az EU közös biztonság- és védelempolitikáját megfelelőbben fel kell vértetni a békeépítéshez, a biztonság szavatolásához és az emberéletek – azon belül is mindenekelőtt a polgári személyek életének – megóvásához. Az Uniónak képesnek kell lennie arra, hogy gyorsan, felelősen és határozottan reagáljon a válsághelyzetekre, különösen a terrorizmus elleni küzdelem segítése érdekében. Képesnek kell lennie arra is, hogy biztonságot teremtsen azokban az esetekben, amikor a vonatkozó békemegállapodások már létrejöttek és az átmeneti kormányok már megalakultak vagy megalakulóban vannak. Amikor erre még nem került sor, az Uniónak készen kell állnia arra, hogy támogassa és segítse a helyi tűzszünetek megszilárdulását, ily módon megalapozva a kapacitásépítést. Ezzel egyidejűleg az Uniónak – belső és külső politikáinak koherens alkalmazásával – meg kell akadályoznia az ilyen konfliktusokból fakadó esetleges bizonytalanság továbbgyűrűzését, ami az illegális (ember)kereskedelemtől és (ember)csempésztől kezdve a terrorizmus formáját is öltheti.

Amikor a stabilizáció lehetősége elérhető közelségbe kerül, az EU-nak lehetővé kell tennie, hogy legitim intézmények mihamarabb alapvető szolgáltatásokat biztosítsanak és biztonságot teremtsenek a helyi lakosság számára, így csökkentve az erőszak kiújulásának kockázatát és lehetővé téve a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek visszatérését. Ezért törekedni fogunk arra, hogy válaszlépéseink a jelenlegi gyakorlattal szemben a konfliktusok vége és a hosszú távú helyreállítás szakasza közötti szakaszokra is kiterjedjenek, mint ahogy arra is, hogy fejlesszük szerepvállalásunk kettős – azaz biztonsági és fejlesztési – természetét.

## **Konfliktusrendezés**

A konfliktusok által érintett országoknak kivétel nélkül újjá kell majd építeniük az állam és az állampolgáraik közötti társadalmi szerződéseiket. Az EU támogatni fogja ezeket a törekvéseket és ehhez kapcsolódóan valamennyi szinten elő fogja mozdítani az inkluzív kormányzást. Ha a központi szint nem működik, akkor egy kizárólag felülről lefelé irányuló fellépés csak korlátozott hatásokkal jár. Az inkluzív politikai megegyezés valamennyi szinten intézkedéseket követel. A KBVP, a fejlesztéspolitika és célirányos finanszírozási eszközök révén úgy fogjuk majd ötvözni a felülről lefelé és az alulról felfelé irányuló erőfeszítéseket, hogy azzal előmozdítsuk a helyi felelősségvállalásban gyökerező tartós államiság építőköveit. A helyi szinten zajló tevékenységek – például a helyi hatóságokkal és önkormányzatokkal folytatott együttműködés – segítheti a polgárok alapvető szolgáltatásokkal való ellátását, és mélyebb együttműködést tesz lehetővé az ügy mellett elkötelezett civiltársadalommal. Ezek a tevékenységek helyi ismereteinket is javítani fogják, és segítenek abban, hogy megkülönböztethessük egymástól azokat a csoportokat, amelyekkel csak tárgyalni fogunk, támogatás biztosítása nélkül, illetve azokat a csoportokat, amelyeket a humánbiztonság és a megbékélés éllóvasaiként tevékenyen támogatni fogunk.

Az EU emellett – közvetítői és facilitátori szerepe révén – az inkluzív kormányzást is elősegíti majd valamennyi szinten. Ezzel párhuzamosan kreatívabb megközelítéseket fogunk kialakítani a diplomácia területére vonatkozóan. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy előmozdítjuk a nők által a békéért tett erőfeszítésekben betöltött szerepet, amibe a nőkről, a békéről és biztonságról szóló ENSZ BT-határozat végrehajtása, valamint a nemek közötti egyensúlynak az EU-n belüli javítása is beletartozik. Ide tartozik még az is, hogy a konfliktusok rendezése során szisztematikusabban vesszük majd igénybe a kulturális, a vallásközi, a tudományos és a gazdasági diplomácia eszközeit.

## **A béke gazdaságpolitikai vetülete**

Az EU megerősíti majd azt a teret, amelyben a legális gazdaság gyökeret ereszthet és megszilárdulhat. Erőszakos konfliktusok közepette ezalatt azt kell érteni, hogy az Unió biztosítani fogja a humanitárius segítség célba jutását, hogy ezáltal lehetővé válhasson az alapvető áruk és szolgáltatások biztosítása. Ez egyben azt is jelenti, hogy az Unió tenni fog azért, hogy megtörje a háborús időszakok politikai gazdaságát, és lehetőségeket teremtsen a jogszerű létfenntartásra. Mindehhez nagyobb szinergiákra van szükség a humanitárius és a fejlesztési segítségnyújtás között, és támogatásunkat az egészségügyi ellátás, az oktatás, a védelem, az alapvető árucikkek és a jogszerű foglalkoztatás felé kell irányítani. Amikor már kilátások mutatkoznak a stabilizációra, akkor a kereskedelem és a fejlesztés – egymással szinergiát alkotva – elősegítheti a hosszú távú békeépítést.

A diplomáciai eszközökkel párosított korlátozó intézkedések kulcsfontosságú szerepet játszanak a békés változások előidézésében. Ezen túlmenően kulcsszerepet tölthetnek be a jogtalan tevékenységektől való elrettentésben, valamint a konfliktusmegelőzésben és a konfliktusrendezésben. Az EU körültekintően fogja kalibrálni és monitorozni fogja ezeket a nemzetközi és az uniós joggal összhangban álló intelligens szankciókat, hogy azok segítsék a legális gazdaságot és ne ártsanak a helyi társadalmaknak. Az illegális háborús gazdaság elleni küzdelem jegyében az Uniónak továbbá modernizálnia kell a kettős felhasználású termékek exportjának ellenőrzésével kapcsolatos politikáját, valamint küzdenie kell a kulturális javak és a természeti erőforrások illegális kereskedelme ellen.

### **3.4 Együttműködésen alapuló regionális szerveződések**

A globális nehézségek és a helyi ellenállás alkotta patthelyzetben egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a regionális folyamatok. E középpontját vesztett világban a régiók mint összetett hatalmi, együttműködési és identitási hálózatok kulcsfontosságú kormányzási térként szolgálnak. A regionális kormányzás önkéntes formáinak köszönhetően az egyes államok és népek hatékonyabban tudják kezelni biztonsági problémáikat, élvezhetik a globalizáció gazdasági előnyeit, nyíltabban kifejezésre juttathatják kultúrájukat és identitásukat, valamint befolyást gyakorolhatnak a világpolitikára. Egyebek mellett ez az EU-n belüli béke és fejlődés alappillére a 21. században. Ez indokolja, hogy világszerte, így a legmegosztottabb térségekben is ösztönözni és támogatni fogjuk az együttműködésen alapuló regionális szerveződések kialakítását. E regionális szerveződések formája sokféle lehet. Ahol erre lehetőség van és az az érdekeinket szolgálja, az EU támogatni fogja a regionális szervezeteket. Ahelyett, hogy saját modellünket próbálnánk másutt is megvalósítani, kölcsönös ihletet fogunk meríteni az eltérő regionális tapasztalatokból. Együttműködésen alapuló regionális szerveződést ugyanakkor nem csak szervezetek hozhatnak létre, mivel azt valójában kétoldalú, szubregionális, regionális és régióközi kapcsolatok összessége alkotja. Mindemellett szerepet kapnak benne globális szereplők is, akiknek tevékenysége összekapcsolódik a regionális irányítású együttműködési törekvésekkel. E sokféle résztvevő együtt képes orvosolni a több nemzetet érintő konfliktusokat és kihívásokat, illetve élni tud az ilyen jellegű lehetőségekkel. A világ különböző térségeiben az Uniót egyedi, konkrét célok vezérlik majd, ugyanakkor mindenütt törekedni fogunk együttműködésen alapuló kapcsolatok kialakítására, hogy előmozdítsuk a közös globális felelősségvállalást.

#### **Az európai biztonsági rend**

Az államok szuverenitása, függetlensége és területi integritása, a határok sérthetatlensége és a viták békés rendezése az európai biztonsági rend lényegi elemei. Ezek az alapelvek minden államra érvényesek az EU határain belül és kívül egyaránt,

az európai béke és stabilitás ugyanakkor többé nem magától értetődő. Oroszország nemzetközi jogi jogsértései és Ukrajna destabilizációja, továbbá a szélesebb értelemben vett fekete-tengeri térségben tapasztalható elhúzódó konfliktusok alapjaiban rengették meg az európai biztonsági rendet. Az EU egységesen fel fog lépni a nemzetközi jog érvényesítéséért, a demokrácia, az emberi jogok és az együttműködés megőrzéséért, valamint azért, hogy minden ország szabadon dönthessen saját jövőjéről.

Az egyik legfőbb stratégiai kihívást az Oroszországgal fennálló kapcsolatok kezelése jelenti. Az Oroszországgal kapcsolatos uniós politikának továbbra is következetes és egységes megközelítésen kell alapulnia. Az EU és Oroszország közötti kapcsolatokat érintő lényeges változtatásokra csak akkor kerülhet sor, ha a felek teljes körűen tiszteletben tartják a nemzetközi jogot, valamint az európai biztonsági rend alapjául szolgáló elveket – többek között a Helsinki Záróokmányt és a Párizsi Chartát. Nem ismerjük el a Krím Oroszország általi jogellenes anektálását, és ugyanígy nem fogadjuk el Kelet-Ukrajna destabilizációját sem. Megerősítjük az EU-t, javítani fogjuk keleti szomszédaink rezilienciáját, és tiszteletben tartjuk azon jogukat, hogy szabadon alakítsák ki az Unióval kapcsolatos saját megközelítésüket. Mindezekkel együtt tény, hogy az EU és Oroszország kölcsönösen függ egymástól, ezért törekedni fogunk arra, hogy a nézeteltéréseinkről egyeztessünk, valamint hogy – ha és amikor az érdekeink egybeesnek – együttműködjünk Oroszországgal. A jelenleg is együttműködés tárgyát képező külpolitikai kérdéseken túl szelektív módon más európai érdekű ügyekben is sor kerülhet közös munkára, úgymint éghajlat, az Északi-sark, tengerhajózási biztonság, oktatás, kutatás és határokon átnyúló együttműködés. Az Oroszországgal való kapcsolatoknak a társadalmi kötelek elmélyítését is magukban kell foglalniuk, amire a diákok, illetve a civil társadalmi szereplők, valamint az üzleti szféra könnyített utazása adhat módot.

Az EU a régió egészében elő fogja mozdítani az Európa Tanáccsal, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel folytatott együttműködést. Közép-Ázsiáig nyúló és transzatlanti összeköttetéssel is rendelkező európai szintű szervezetként az EBESZ az európai biztonsági rend megteremtésének főszereplője. Az európai biztonság egyik pilléréként az EU meg fogja erősíteni az EBESZ-en belüli közreműködését, és szorosabbra fűzi a szervezettel folytatott együttműködést.

## **Béke és jólét a földközi-tengeri térségben, a Közel-Keleten és Afrikában**

A földközi-tengeri térségben, a Közel-Keleten és a Szubszaharai-Afrika egyes területein zűrzavaros helyzet alakult ki, amelynek kimenetele várhatóan még évtizedekig bizonytalan lesz. E déli területeken elengedhetetlen a konfliktusok megoldása, a fejlődés támogatása és az emberi jogok érvényesítése ahhoz, hogy orvosolni tudjuk a terrorizmusveszélyt, leküzdjük a demográfiai, migrációs és éghajlatváltozással kapcsolatos kihívásokat, valamint hogy megragadjuk a közös jólét megteremtésének lehetőségét. Az EU fokozni fogja az afrikai és közel-keleti regionális és szubregionális szervezeteknek, valamint a térségben működő más funkcionális együttműködési formációknak nyújtott támogatását, illetve a velük folytatott együttműködést. A regionális szervezetek azonban nem ölelik fel minden fontos dinamikát, és közülük többen a meglévő törésvonalakat tükrözik. Ezért rugalmas intézkedésekkel – mégpedig két- és többoldalú szakpolitikáink és kereteink igénybevétele, valamint a térségbeli civil társadalommal kialakított partnerségek útján – arra is törekszünk majd, hogy segítsünk áthidalni a különbségeket, és támogassuk a regionális szereplőket a konkrét eredmények elérésében.

Az EU öt cselekvési irányvonal mentén végzi majd tevékenységét. Elsőként a Maghreb-régióban és a Közel-Keleten támogatni fogja a többoldalú funkcionális együttműködést. Többek között az Unió a Mediterrán Térségért nevű szervezet révén segítséget nyújtunk majd a gyakorlati együttműködéshez olyan kérdésekben, mint a határbiztonság, a tiltott kereskedelem, a terrorizmus elleni küzdelem, a nonprolifерáció, a vízhez jutás és az élelmezésbiztonság, az energia és az éghajlat, az infrastruktúra és a katasztrófavédelem. Ösztönözni fogjuk a Szíriában és Líbiában tapasztaltakhoz hasonló regionális konfliktusokkal kapcsolatos párbeszédet és tárgyalásokat. A palesztin-izraeli konfliktust illetően az EU szorosan együttműködik majd a közel-keleti kvartettel, az Arab Ligával és minden főbb érdekelt féllel, hogy továbbra is megmaradjon a két állam elvén, az 1967-es határvonalakon alapuló, ennek megfelelő földcserékkal megvalósuló fenntartható megoldás lehetősége, valamint hogy ismét megteremtődjenek az érdemi tárgyalások feltételei. Az EU ezenfelül az Izraellel és a Palesztin Hatósággal folytatott mind szorosabb együttműködés keretében szorgalmazni fogja az európai és a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartását.

Másodszor, az EU elmélyíti a Törökországgal folytatott ágazati együttműködést, egyúttal pedig törekedni fog arra, hogy az uniós csatlakozási kritériumokkal összhangban megszilárdítsa a török demokráciát, a Ciprussal fenntartott kapcsolatok normalizálását is ideértve. Az EU ezért – a csatlakozási feltételeket szigorúan és tisztességes módon alkalmazva – továbbviszi a csatlakozási folyamatot, és ezzel szerves egységben egyeztetéseket folytat a terrorizmus elleni küzdelemről, a regionális biztonságról és a menekültkérdésről. Dolgozunk egy korszerű vámunió és a vízumliberalizációs rendszer kialakításán is, valamint folytatjuk az együttműködést Törökországgal az oktatás, az energiaügyi és a közlekedés területén.

Harmadszor, az EU kiegyensúlyozott szerepvállalásra fog törekedni az Öböl-menti régióban. Folytatja az együttműködést az Öböl-menti Együttműködési Tanáccsal (ÖET) és egyes Öböl-menti országokkal. Az Iránnal kötött nukleáris megállapodást és annak végrehajtását alapul véve egyúttal fokozatosan felveszi a kapcsolatot Iránnal olyan területeken, mint a kereskedelem, a kutatás, a környezetvédelem, az energiaügy, az illegális kereskedelem elleni küzdelem, a migráció és a társadalmi cserekapcsolatok. Erősíteni fogja a párbeszédet Iránnal és az Öböl-menti Együttműködési Tanács országaival a regionális konfliktusok, az emberi jogok és a terrorizmus elleni küzdelem kérdésében, hogy megakadályozza a fennálló válságok elharapózását, és teret biztosítson az együttműködés és a diplomácia számára.

Negyedszer, az Észak-Afrika és a Szubszaharai-Afrika, illetve az Afrika szarva és a Közel-Kelet közötti egyre bővülő összeköttetések fényében az EU támogatni fogja az említett alrégiók közötti együttműködést. Ennek részét képezi az Európa, Afrika szarva és az Öböl-menti országok közötti háromoldalú kapcsolatok erősítése a vörös-tengeri térségben, amelyre a közös biztonsági problémák kezelése és a közös gazdasági lehetőségek kiaknázása érdekében van szükség. E célból rendszerszinten kell kezelni a határokon átnyúló folyamatokat Észak- és Nyugat-Afrikában, a Száhel-övezetben és a Csád-tó térségében, mégpedig az Afrikai Unióval, a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közösségével (ECOWAS) és a Száhel-övezeti G5-országokkal létesített szorosabb kapcsolatok révén.

Végül támogatást nyújtunk az afrikai béke és fejlődés megvalósításához, mivel ez nem más, mint a saját biztonságunkba és jólétünkbe való befektetés. Megerősítjük az együttműködést többek között az Afrikai Unióval, az ECOWAS-szal, Kelet-Afrikában a Kormányközi Fejlesztési Hatósággal, valamint a Kelet-afrikai Közösséggel, illetve fokozott támogatást nyújtunk ezeknek a szervezeteknek. Komolyabban kell törekednünk a növekedés és a munkahelyteremtés előmozdítására Afrikában. A gazdasági partnerségi megállapodások ösztönözhetik az afrikai integrációt és mobilitást, és hozzájárulhatnak ahhoz, hogy Afrika a globális értékláncok teljes körű és egyenlő rangú résztvevőjévé váljon. Ezenfelül a fenntartható fejlődés támogatása érdekében az Afrikába irányuló európai beruházások terén is léptékváltásra van szükség. Szorosabb kapcsolatokat kell kialakítanunk az afrikai kereskedelem-, fejlesztési és biztonságpolitikánk között, és a fejlesztési intézkedéseket a migráció, az egészségügy, az oktatás, az energiaügy és az éghajlatváltozás, a tudomány és a technológia területén végzett munkával ötvözve javítanunk kell többek között az élelmezésbiztonságot. A továbbiakban is hozzájárulunk az afrikai béke és biztonság megteremtését célzó erőfeszítésekhez, és segítjük az afrikai szervezetek konfliktusmegelőzéssel, terrorizmus és szervezett bűnözés elleni küzdelemmel, migrációval és határigazgatással kapcsolatos munkáját. Mindezt diplomáciai úton, a KBVP és fejlesztési intézkedések keretében, valamint a regionális stratégiákat finanszírozó vagyonkezelői alapokon keresztül valósítjuk meg.

## Szorosabb transzatlanti kapcsolatok

Az EU a jövőben is törekedni fog arra, hogy megerősítse kapcsolatait az északi és déli transzatlanti térségekkel. A NATO keretében megvalósuló, valamint az Egyesült Államokkal és Kanadával fenntartott megbízható transzatlanti partnerségnek köszönhetően fokozhatjuk rezilienciánkat, kezelni tudjuk a konfliktusokat és részt vehetünk a hatékony globális kormányzásban. Tagjai számára a NATO közel 70 éve az euro-atlanti biztonság bástyájaként szolgál, és még ma is a világ legerősebb és legeredményesebb katonai szövetsége. Az EU elmélyíti majd a NATO-val meglévő partnerséget a védelmi képességek összehangolt fejlesztése, párhuzamos és egymással szinkronban lévő gyakorlatok, valamint olyan intézkedések kölcsönös megerősítése révén, amelyek partnereink kapacitásépítését, a hibrid fenyegetésekkel és a számítógépes veszélyforrásokkal szembeni fellépést és a tengerhajózási biztonság javítását szolgálják.

Az Egyesült Államokat illetően az EU törekedni fog a transzatlanti kereskedelmi és beruházási partnerség (TTIP) megkötésére. A Kanadával létrejött átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodáshoz (CETA) hasonlóan a TTIP a közös értékeink iránti transzatlanti szintű elkötelezettségről tanúskodik, és jelzi, hogy hajlandóak vagyunk megvalósítani egy nagyívű, szabályokon alapuló kereskedelmi programot. A tágabb értelemben vett biztonsági menetrendet illetően az Egyesült Államok továbbra is a legfontosabb partnerünk marad. Az EU szorosabbra fűzi együttműködését az Egyesült Államokkal és Kanadával a válságkezelés, a terrorizmus elleni küzdelem, a számítógépes bűnözés, a migráció, az energiaügy és az éghajlatváltozás területén végzett intézkedések tekintetében.

Átfogóbb szinten a transzatlanti területeket tekintve az Unió kibővíti az együttműködést, valamint közös értékeken és érdekeken alapuló, erősebb partnerségeket épít ki Latin-Amerikával és a Karib-térséggel. Többoldalú kapcsolatokat fog kialakítani a Latin-amerikai és Karibi Államok Közösségével (CELAC), illetve attól függően, hogy mely területeken bírnak versenylőnnyel, különböző regionális csoportosulásokkal. Megerősítjük a migrációval, a tengerhajózási biztonsággal és az óceáni élővilág védelmével, az éghajlatváltozással és az energiával, a leszereléssel, a nonproliférációval és a fegyverzet-ellenőrzéssel, valamint a szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni fellépéssel kapcsolatos politikai párbeszédet és együttműködést. Folytatjuk a Mercosurral kötendő szabadkereskedelmi megállapodással kapcsolatos tárgyalásokat, felhasználva a Kubával kötött, politikai párbeszédéről és együttműködéséről szóló megállapodás eredményeit, továbbá vízumkönnyítés, hallgatói csereprogramok, ikerintézményi kezdeményezések, kutatási együttműködés és technológiai projektek révén elmélyítjük a társadalmi-gazdasági kapcsolatokat a latin-amerikai és karibi országokkal. Mindemellett a Kolumbiában zajlóhoz hasonló módon tevékenyen támogatjuk majd a térségbeli békemegállapodásokra irányuló tárgyalásokat és e megállapodások végrehajtását.



## Összekapcsolt Ázsia

Közvetlen összefüggés van az európai jólét és Ázsia biztonsága között. Annak fényében, hogy Ázsia mekkora gazdasági súlyt jelent az EU számára – és fordítva – az európai jóléthez elengedhetetlen az ázsiai béke és stabilitás. Éppen ezért el fogjuk mélyíteni gazdasági diplomáciánkat és erősíteni fogjuk az Ázsia biztonságának fenntartásában betöltött szerepünket.

Az EU Kínával folytatandó együttműködésének alapja a jogállamiság belföldön és nemzetközi viszonylatban való tiszteletben tartása. Koherens megközelítést fogunk alkalmazni a nyugat felé irányuló kínai összekapcsolási törekvésekkel kapcsolatban, és ezzel összefüggésben igyekszünk maximálisan kihasználni az EU–Kína összekapcsolási platformban, valamint az ASEM- és az EU–ASEAN-keretben rejlő potenciált. Az EU elmélyíti továbbá a Kínával való kereskedelmi és beruházási együttműködést, a következő célokkal: egyenlő versenyfeltételek biztosítása, a szellemi tulajdon-jogok megfelelő védelme, nagyobb fokú együttműködés a csúcstechnológiákkal kapcsolatban, valamint párbeszéd a gazdasági reformokról, az emberi jogokról és az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedésekről. Ezzel párhuzamosan az EU elmélyíti gazdasági diplomáciáját a térségben, és ambiciózus szabadkereskedelmi megállapodások megkötésére fog törekedni az olyan stratégiai partnerekkel, mint Japán és India, valamint az ASEAN tagállamaival, célként tekintve egy esetleges EU–ASEAN megállapodás megkötését is.

Mindemellett politikailag kiegyensúlyozottabb megközelítést fogunk kialakítani Ázsiával kapcsolatban, hogy ezáltal a gyakorlatban jobban hozzájáruljunk a kontinens biztonságához. Ki fogjuk terjeszteni – többek között biztonsági – partnerségeinket Japánnal, a Koreai Köztársasággal, Indonéziával és más országokkal. Regionális és nemzetközi partnereinkkel együtt továbbra is támogatni fogjuk az államépítést és a megbékélést Afganisztánban. Elő fogjuk mozdítani a nonproliférációt a Koreai-félszigeten. Kelet- és Délkelet-Ázsiát illetően ki fogunk állni a hajózás szabadsága mellett, valamint határozottan fogjuk képviselni azon álláspontunkat, hogy tiszteletben kell tartani a nemzetközi jogot – többek között a tengerjogot és annak a választottbíráskodással kapcsolatos rendelkezéseit –, továbbá ösztönözni fogjuk a tengerügyi jogviták békés rendezését. Segítséget nyújtunk a tengeri kapacitások megerősítéséhez, és elő fogjuk segíteni egy, az ASEAN vezetésével megvalósuló regionális biztonsági architektúra létrehozását. Közép- és Dél-Ázsiában elmélyítjük az együttműködést a terrorizmus és az illegális (ember)kereskedelem elleni küzdelem, valamint a migráció területén, és megerősítjük a közlekedési, kereskedelmi és energetikai kapcsolatokat. Az indo-pacifikus és a kelet-ázsiai térségben az EU elő fogja mozdítani az emberi jogokat és az olyan demokratikus átalakulást, mint amely pl. Mianmarban/Burmában zajlik.

## Északi-sarkvidéki együttműködés

Mivel három tagállam és az Európai Gazdasági Térség két további tagja is az Északi-sarkvidék térségébe tartozik, az EU-nak stratégiai érdeke, hogy az Északi-sarkvidék továbbra is jelentős feszültségektől mentes maradjon, és folytatódjon a Északi-sarkvidéki Tanács – amely egy jól működő jogi keretet jelent – keretében zajló együttműködés és az érdemi politikai és biztonsági együttműködés. Az EU ehhez oly módon kíván hozzájárulni, hogy egyrészt fokozza a munkát az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések, a környezeti kutatások, a fenntartható fejlesztés, a távközlés és a kutatás-mentés terén, másrészt pedig konkrét együttműködést folytat az északi-sarkvidéki államokkal és intézményekkel, az őslakos népekkel és a helyi közösségekkel.

### **3.5 Globális kormányzás a 21. században:**

Ha nincsenek globális normák és a betartásukat szavatoló eszközök, az veszélyezteti az alapvető érdekeinket, azaz a békét, a biztonságot, a jólétet és a demokráciát. Az alapját képező értékek által vezérelve az EU elkötelezett a nemzetközi jogon alapuló világrend mellett, különös tekintettel az ENSZ Alapokmányában foglalt alapelvekre, amelyek biztosítják a békét, az emberi jogok érvényesülését, a fenntartható fejlődést, valamint a globális közjavakhoz való tartós hozzáférést. Ez az elkötelezettség a gyakorlatban azt jelenti, hogy az EU a fennálló rendszert nem fenntartani, hanem átalakítani kívánja. Arra fog törekedni, hogy a multilaterális és szabályalapú világrend egy erős ENSZ-en alapuljon, a globális kihívásokra pedig a nemzetközi és regionális szervezetekkel, az államokkal és a nem állami szereplőkkel egyeztetve világszinten koordinált válaszintézkedéseket fog hozni.

**Reformok:** A globális kormányzás iránti uniós elkötelezettség azt is jelenti, hogy az EU-nak elkötelezetten kell törekednie az ENSZ-nek – többek között a Biztonsági Tanácsnak –, valamint a nemzetközi pénzügyi szervezeteknek a megreformálására. A változtatásoktól való tartózkodás azzal a veszéllyel jár, hogy ezek az intézmények erodálódnak és alternatív csoportosulások jönnek létre, ami az összes uniós tagállam számára hátrányos lenne. Az EU ki fog állni az elszámoltathatóság, a reprezentativitás, a felelősségvállalás, a hatékonyság és az átláthatóság elve mellett. Ezen elvek gyakorlati tartalmát az EU az egyes konkrét esetekben fejt majd ki. Továbbra is fel fogjuk szólítani az ENSZ Biztonsági Tanácsának tagjait arra, hogy ne szavazzanak nemmel az olyan hiteles határozattervezetekre, amelyek célja, hogy időben tett határozott intézkedésekkel megelőzzük a tömeges atrocitásokat, illetve véget vessünk azoknak. A multilaterális fórumokon – többek között az ENSZ-ben, a nemzetközi pénzügyi intézményekben és a nemzetközi igazságügyi szervezetekben – az EU az eddiginél hangosabban hallatja majd a hangját, és nagyobb láthatóságra és koherenciára törekszik. Emellett arra is törekedni fogunk, hogy az euróövezet minél egységesebben képviseltesse magát a Nemzetközi Valutaalapban.

**Befektetés:** Az, hogy hiszünk az ENSZ-ben, azzal jár, hogy be kell fektetnünk annak működésébe, különös tekintettel a szervezet békefenntartási, közvetítési, békeépítési és humanitárius tevékenységeire. Az EU és tagállamai – amelyek már most is a legnagyobb anyagi hozzájárulást nyújtják az ENSZ humanitárius ügynökségeinek működéséhez –, még inkább támogatni fogják ezen ügynökségek munkáját. A KBVP keretében is további támogatást lehetne nyújtani az ENSZ békefenntartási tevékenységeihez, nevezetesen áthidaló, stabilizáló vagy egyéb műveletek formájában. Az EU továbbá fokozni fogja a szinergiákat az ENSZ békefenntartási tevékenységeivel, mégpedig azáltal, hogy nagyobb fokú koordinációt biztosít az instabil régiókban működő, a KBVP részét képező kapacitásépítési missziók tervezése, alakítása és megszüntetése terén.

**Végrehajtás:** Az EU példát kíván mutatni azzal, hogy teljesíti a fenntartható fejlesztéssel és az éghajlatváltozással kapcsolatos kötelezettségvállalásait. Növelni fogja az éghajlatváltozással kapcsolatos finanszírozását, elő fogja mozdítani az éghajlatváltozással kapcsolatos szempontoknak a multilaterális fórumokon való érvényesítését, a párizsi megállapodás felülvizsgálata kapcsán komolyabb célokat fog szorgalmazni, valamint a tiszta energia költségeinek csökkentésére fog törekedni. A fenntartható fejlesztési célok alapul szolgálnak majd a Cotonoui Megállapodás lejártaát követő partnerség kialakításához, valamint ösztönözni fogják a fejlesztéspolitikának – többek között a fejlesztéspolitikáról szóló európai konszenzus révén történő – megreformálását. Ezenkívül a fenntartható fejlesztési célok megvalósításához változásokat kell eszközölni az összes belső és külső politikában, elő kell mozdítani a köz- és magánszféra közötti partnerségeket, valamint fel kell használni az Európai Beruházási Bank (EBB) tapasztalatait a fejlődő, illetve közepes jövedelmű országok részére történő technikai segítségnyújtás és kapacitásépítés terén.

**Elmélyítés:** A világ legnagyobb gazdaságaként az EU kiemelt szerepet tölt be a globális kereskedelemben és beruházásokban – ezeken a területeken tovább lehetne mélyíteni a szabályokat. Jólétünk a nyitott, szabályokon alapuló és valóban egyenlő versenyfeltételeket biztosító gazdasági rendszer meglététől függ. Az uniós gazdasági diplomácia keretében ilyen gazdasági rendszert kívánunk előmozdítani. Folytatni fogjuk a munkát annak érdekében, hogy átfogó szabadkereskedelmi megállapodásokat kössünk az USA-val, Japánnal, a Mercosurral, Indiával, az ASEAN-nal és más entitásokkal. Ezek a megállapodások lehetnek a globális szabadkereskedelmi rendszer építőelemei. A kölcsönös előnyökre épülő olyan ambiciózus megállapodások, mint a TTIP és a CETA, előmozdíthatják a nemzetközi szabályozási standardokat, a fogyasztóvédelmet, továbbá a munkajogi, a környezetvédelmi, valamint az egészségvédelmi és biztonsági normákat. Az új generációs kereskedelmi megállapodások, amelyek a szolgáltatásokra, a digitális gazdaságra, az energetikára és a nyersanyagokra is kiterjednek, csökkenthetik a jogi széttöredezettséget és az akadályokat, valamint szabályozhatják a természeti erőforrásokhoz való hozzáférést. Az EU a kereskedelmi megállapodásaival kapcsolatos tárgyalásait úgy igyekszik lefolytatni, hogy ezek eredményeképpen a globális tárgyalások súlypontját ismét a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) képezze. A tisztességes versenyfeltételeket kínáló, nyitott gazdasági rendszerhez fűződő uniós érdek csak akkor érvényesülhet megfelelően, ha biztosítva van a globális tengergazdasági növekedés és biztonság, és ezen belül az óceáni és tengeri útvonalak nyitottsága és védelme, amely útvonalak kulcsfontosságúak a kereskedelem, valamint a természeti erőforrásokhoz való hozzáférés szempontjából. Az EU hozzá fog járulni a globális tengerhajózási biztonsághoz, és ennek során hasznosítani fogja az Indiai-óceánon és a Földközi-tengeren szerzett tapasztalatait, valamint fel fogja térképezni a Guineai-öböllel, a Dél-kínai-tengerrel és a Malaka-szorossal kapcsolatos lehetőségeket. Globális tengerbiztonsági szereplőként az EU arra fog törekedni, hogy minél több ország ratifikálja és végrehajtsa az ENSZ Tengerjogi Egyezményét, különös tekintettel annak vitarendezési mechanizmusaira. Emellett elő fogjuk mozdítani a tengeri erőforrások megőrzését és fenntartható hasznosítását, a biológiai sokféleség védelmét és a kék gazdaság növekedését a jogi hiányosságok pótlása, valamint a tengerekkel kapcsolatos tudás és tudatosság növelése útján.

**Kiterjesztés:** Arra fogunk törekedni, hogy a nemzetközi normák, rendszerek és intézmények minél több országra terjedjenek ki. A tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése egyre növekvő veszélyt jelent Európára és a világ többi részére nézve. Az EU ezért határozottan támogatni fogja, hogy minél több ország csatlakozzon a többoldalú leszerelési, nonproliférációs és fegyverellenőrzési egyezményekhez és rendszerekhez, és ezeket teljeskörűen hajtsa végre és tartassa be. Minden rendelkezésünkre álló eszközzel segíteni fogjuk a proliferációs válságok megoldását, ahogyan azt az iráni nukleáris program esetében is tettük. Az EU aktívan részt fog venni az exportellenőrzési rendszerekben, meg fogja erősíteni a katonai – köztük a kettős felhasználású – felszerelések és technológiák exportjával kapcsolatos tagállami politikákra vonatkozó közös szabályokat, és támogatni fogja a harmadik országok exportellenőrzési hatóságainak, valamint a fegyverellenőrzési rendszert működtető technikai szervezeteknek a munkáját. Az EU emellett arra fog törekedni, hogy előmozdítsa a nemzetközi humaitárius jognak, az emberi jogok nemzetközi jogának és a nemzetközi büntetőjognak az érvényre jutását. Támogatni fogjuk az ENSZ Emberi Jogi Tanácsát, és arra fogunk törekedni, hogy minél több ország ismerje el magára nézve a Nemzetközi Büntetőbíróság és a Nemzetközi Bíróság joghatóságát.

**Fejlesztés:** A globális diplomácia által még nem vagy csak részben lefedett területeken – a biztonság, valamint a globális közjavakhoz való fenntartható hozzáférés érdekében – folytatni kell a szabályok kidolgozását. Az EU előretekintő digitális politikát fog folytatni és a digitális világban is megvédi legfontosabb eszközeit és értékeit, különösen a szabad és biztonságos globális internet előmozdításával. Partnereinkkel kiberdiplomáciai és kapacitásépítési tevékenységeket fogunk folytatni és a hatályos nemzetközi jog alapján megállapodások kidolgozására fogunk törekedni az államok felelősségteljes magatartásáról a kibertérben. Támogatjuk majd a többoldalú digitális kormányzást és elő fogjuk mozdítani a kiberbiztonsággal kapcsolatos globális együttműködés keretének kialakítását, tiszteletben tartva az információ szabad áramlását. Az űrpolitika terén az űrpari szolgáltatásaink autonómiáját és biztonságát kívánjuk előmozdítani, valamint munkálkodni fogunk a felelősségteljes űrkutatási magatartás alapelveinek kidolgozásán; ez utóbbi egy önkéntes nemzetközi magatartási kódex elfogadásához vezethet. Az energiapolitika terén ösztönözni fogjuk a fenntartható energiamodellek kialakítására irányuló többoldalú mechanizmusokat, egyrészt saját fenntartható szakpolitikáink fejlesztése, másrészt a legnagyobb energiafogyasztókkal és -termelőkkel folytatott párbeszéd elmélyítése révén. A közegészségügy területén a globális járványok hatékonyabb megelőzésén, észlelésén és az azokra adott válaszok javításán fogunk dolgozni. Globális szabályozásra van szükség az olyan területeken is, mint a biotechnológia, a mesterséges intelligencia, a robotika és a távirányítású rendszerek, mert így kerülhetők el az ezekkel kapcsolatos biztonsági kockázatok, valamint így lehet kiaknázni e területek gazdasági hasznát. Mindezen kérdések kapcsán az EU elő fogja mozdítani az eszmecserét a releváns többoldalú fórumokon, ezzel elősegítve a szabályok kidolgozását és a partnerségek kialakítását a diplomácia földrajzi határterületein.

**Partnerségi kapcsolatok:** Az EU példát mutat a globális kormányzás terén, ám ezt nem képes egyedül megtenni. A szereplők nagy hálózatában a programok alakítójaként, összekötőként és előmozdítóként fog tevékenykedni. Összefogást kezdeményez az államokkal és a szervezetekkel éppúgy, mint a magánszférával és a civil társadalommal. A globális kormányzást érintő kérdések túlnyomó része kapcsán a többoldalú rendszernek keretet adó és az Unió egyik kulcspartnerének számító ENSZ-szel dolgozunk majd együtt, olyan további kulcsfontosságú partnerekkel karöltve mint az Egyesült Államok, továbbá regionális szervezetekkel és hasonló nézeteket valló, illetve stratégiai partnerekkel Ázsiában, Afrikában és az amerikai kontinensen. Az EU a kulcsfontosságú nem állami szereplőkkel, különösen a civil társadalommal való kapcsolataiba is beruház majd. A növekvő elnyomás ellenére a globális civil társadalom terjeszkedik és újfajta tevékenységi formákat alakít ki. Az EU javítani fogja a civil szereplők – különösen az emberijog-védők – védelme és szerepvállalása érdekében használt eszközeit, ezzel hozzájárulva a virágzó civil társadalom fennmaradásához a világban.

A hatékony globális kormányzás megvalósulási formája esetenként eltérő lehet. A digitális világban a globális kormányzás alapja az államok, a nemzetközi szervezetek, az ipar, a civil társadalom és a szakmai szakértők közötti fokozatosan erősödő szövetség. A tengerpolitikai többoldalúság terén az EU együttműködik majd az ENSZ-szel és annak szakosított intézményeivel, a NATO-val, stratégiai partnereivel és az ASEAN-nal. A humanitárius fellépések, a fenntartható fejlődés és az éghajlatváltozás terén az EU fő partnerei az ENSZ és a G20, valamint új donorok, a civil társadalom és a magánszektor lesznek. Erősíteni fogjuk az ENSZ-szel a terrorizmus elleni küzdelemtől folytatott párbeszédet, és széles partnerséget alakítunk ki államokkal, regionális szervezetekkel, a civil társadalommal és a magánszektornal az olyan kérdésekben, mint az erőszakos szélsőségek elleni küzdelem és a terrorizmus finanszírozása.

#### **4. AZ ELKÉPZELÉSTŐL AZ INTÉZKEDÉSIG**

Prioritásainkat példátlanul kiterjedt hálózataink mobilizálásával, gazdasági súlyunk latba vetésével és a rendelkezésünkre álló valamennyi eszköz koherens és koordinált használatával igyekszünk majd megvalósítani. Céljaink eléréséhez azonban mindannyiunknak be kell ruháznia egy hiteles, rugalmas és egységes Unióba.

## Hiteles Unió

Ahhoz, hogy felelős módon együttműködhessünk a világ többi részével, elengedhetetlen a hitelesség. Az EU hitelessége pedig nem máson múlik, mint az egységünkön, a számos eredményünkön, a tartós vonzerőnkön, a szakpolitikáink hatékonyságán és összhangján, valamint azon, hogy hűek maradunk-e értékeinkhez. Egy erősebb Unió megteremtéséhez a külpolitika minden dimenziójába való beruházásra van szükség: a kutatástól és az éghajlatpolitikától az infrastruktúrán át a mobilitásig, a kereskedelemtől és a korlátozó intézkedésektől a diplomáciáin át a fejlesztésig.

E törékeny világban a puha hatalom nem elég: növelnünk kell hitelességünket a biztonság és a védelem terén. A külső válságokra való reagálás, partnereink kapacitásának fejlesztése és Európa védelme érdekében a tagállamoknak megfelelő nagyságú kiadást kell előirányozniuk a védelemre, az erőforrások leghatékonyabb kihasználására kell törekedniük, valamint el kell érniük azt a közös célkitűzést, amelynek értelmében a védelemre szánt költségvetési kiadások 20%-át felszerelés vásárlására, illetve kutatásra és technológiára kell fordítani. A képességfejlesztést a lehető legnagyobb mértékű átjárhatóság és hasonlóság szem előtt tartásával kell végezni, és a képességeknek lehetőség szerint elérhetőeknek kell lenniük az EU, a NATO, az ENSZ és más nemzetközi szereplők számára. A Tanács által elfogadandó ágazati stratégia tovább pontosítja majd a jelen stratégia által igényelt polgári és katonai ambíció nagyságát, a feladatokat, a követelményeket és a legfontosabb képességeket, néhány területet ugyanakkor már most ki lehet emelni az Európai Tanács által tett kötelezettségvállalások fényében.

Először is: Európa biztonsága a belső és külső fenyegetések és kihívások felmérésének javításán és megosztásán múlik. Az európaiaknak javítaniuk kell a biztonsági következményekkel járó folyamatok nyomon követését és ellenőrzését. Ehhez be kell fektetni a hírszerzésbe, a megfigyelésbe és a felderítésbe, ideértve a távirányítású légi jármű-rendszereket, a műholdas kommunikációt, az autonóm űrtevékenységeket és az állandó Föld-megfigyelést. A terrorizmus elleni küzdelmet illetően a tagállamoknak végre kell hajtaniuk a robbanóanyagokra, a tűzfegyverekre és az utas-nyilvántartási adatállományra vonatkozó jogszabályokat, valamint be kell ruházniuk az észlelési képességekbe és a fegyverek határokon átnyúló nyomon követésébe. Másodsor: a tagállamoknak be kell ruházniuk az adatoknak, a hálózatoknak és a létfontosságú infrastruktúrának az európai digitális térben történő védelmére irányuló digitális képességekbe. Rezilienciánk megerősítése céljából fejlesztenünk kell a biztonságos digitális szolgáltatások és termékek, valamint a digitális technológiák terén meglévő képességeket. Ösztönözni fogjuk a tagállamokat a fokozottabb befektetésre és a készségek fejlesztésére a kutatás-fejlesztésben, a képzésben, a gyakorlatokban és a beszerzési programokban való együttműködés segítségével. Harmadszor: a fejlett katonai képességeket illetően a tagállamoknak minden jelentős felszereléssel rendelkezniük kell annak érdekében, hogy reagálhassanak a külső válságokra és meg tudják védeni Európát. Ez azt jelenti, hogy rendelkezniük kell a szárazföldi, légi, vízi és a világűrben használt képességek teljes körével, ideértve a stratégiai eszközöket is.

A tagállamoknak a rendszerszerű védelmi együttműködés felé kell elmozdulniuk ahhoz, hogy képesek legyenek beszerezni és fenntartani ezen képességek számos elemét. A tagállamok továbbra is szuverén módon döntenek védelmi kérdésekben, ugyanakkor a képességhiányokat nem lehet csupán nemzeti orientációjú védelmi programokkal orvosolni. Továbbra is messze vagyunk attól, hogy elérjük a közös referenciaértékeket, így például azt, hogy a felszerelésekre fordított források 35%-a esetében közös beszerzés történjen. A védelmi együttműködés önkéntes megközelítésének valós kötelezettségvállalásban kell megmutatkoznia. Nagyobb koherenciát lehetne elérni a védelmi tervezés és a képességfejlesztés terén egy uniós szintű, koordinált éves felülvizsgálati folyamat bevezetésével. Ennek a NATO védelmi tervezési folyamatával teljes összhangban kellene zajlania. Az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) fontos szerepet játszik a képességfejlesztési terv megerősítésével, a tagállamok és a Bizottság közötti közvetítéssel, valamint azzal, hogy segítséget nyújt a tagállamoknak a jelen stratégia által meghatározott politikai célok által igényelt képességek kifejlesztéséhez.



A tagállamok közötti védelmi együttműködést rendszeresen ösztönözni kell. Az EVÜ referenciamutatóinak rendszeres értékelése nyomán pozitív verseny alakulhat ki a tagállamok között. A védelmi kutatás-fejlesztésre fordított uniós finanszírozás – amely elsőként a többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatában, majd a következő költségvetési ciklusban egy kifejezetten erre irányuló programban fog megnyilvánulni – nagy szerepet játszik majd azon védelmi képességek kifejlesztésében, amelyekre Európának szüksége van.

Európa stratégiai autonómiája és egy hiteles KBVP érdekében alapvetően szükséges a fenntartható, innovatív és versenyképes európai védelmi ipar, amely egyben a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez is hozzá tud járulni. A szilárd európai védelmi, technológiai és ipari alaphoz méltányos, működőképes és átlátható belső piacra, ellátási biztonságra és a védelem szempontjából lényeges iparágakkal folytatott strukturált párbeszédre van szükség. A kis- és középvállalkozások (kkv-k) védelmi ágazatbeli szerepvállalásnak elősegítése egyben fokozhatja az innovációt és a jövő katonai technológiájába való beruházást is.

## **Rugalmas Unió**

Világunkban jelenleg csupán a kiszámíthatatlanság kiszámítható. Ezért olyan módon kell felkészülnünk, hogy gyorsabban és rugalmasabban reagálhassunk a jövő ismeretlen változásaira. Ahhoz, hogy rugalmasabbá váljon az Unió, változásra van szükség. A rugalmasságra szükségünk van a diplomácia, a KBVP és a fejlesztés terén csakúgy, mint a külső tevékenységünket alátámasztó ismeretanyagunkba történő beruházás tekintetében.

Először: diplomáciai tevékenységünknek teljes mértékben a Lisszaboni Szerződésen kell alapulnia. Az EU külpolitikája nem szólóelőadás, hanem egy olyan zenekar fellépése, amely ugyanazon kottából játszik. Sokféleségünkben roppant előnyt kovácsolhatunk, amennyiben össze tudunk fogni és összehangoltan tudunk cselekedni. A tagállamok közötti együttműködés erősítheti fellépésünket a világban. Az a tagállam, vagy tagállami csoport, amely hajlandó és képes hozzájárulást nyújtani, a Tanács felelőssége mellett felkérést kaphat a főképviseletől a Tanács által elfogadott álláspontok végrehajtására. A főképviselet teljes körűen tájékoztatja a Tanácsot erről, egyben biztosítja, hogy a tevékenység összhangban legyen az elfogadott uniós szakpolitikákkal.

Másodszor: a KBVP-nek gyorsabbá és hatékonyabbá kell válnia. Az európaiaknak készen kell állniuk arra, hogy gyorsan reagáljanak a válságokra az ENSZ Alapokmányával teljes összhangban. Ehhez arra van szükség, hogy a tagállamok – képzés és gyakorlatok révén – fokozzák erőik bevethetőségét és interoperabilitását. A gyors reagálásra való képességet azáltal is fejlesztenünk kell, hogy megszüntetjük azokat az eljárásbeli, pénzügyi és politikai akadályokat, amelyek megakadályozzák a harccsoportok bevetését, lassítják a haderő-generálást és csökkentik a KBVP-műveletek hatékonyságát. Ugyanakkor folytatnunk kell a KBVP-t fémjelző polgári missziók fejlesztését is a polgári erők generálásának ösztönzésével, a bevetés felgyorsításával, valamint azzal, hogy megfelelő képzést nyújtunk egy egész Európában érvényes tanterv segítségével. A rugalmas KBVP érdekében a szervezeti struktúrát is észszerűsíteni kell. Meg kell erősítenünk az operatív tervezést és a vezetési struktúrát, és erősíteni kell a polgári és a katonai struktúrák és missziók kapcsolatát, szem előtt tartva, hogy azokat adott esetben ugyanazon a hadszíntéren vetjük be. Fel kell térképezni a tagállamok fokozott együttműködésének lehetőségét ezen a téren. Amennyiben ez sikeres és többször sor kerül rá, végső soron strukturáltabb együttműködési formát eredményezhet a Lisszaboni Szerződésben rejlő lehetőségek teljes kihasználásával.

Harmadszor, a fejlesztési politika rugalmasabb lesz, és azt össze fogjuk hangolni a stratégiai prioritásainkkal. Újólág megerősítjük azt a közös kötelezettségvállalásunkat, hogy a Fejlesztési Támogatási Bizottság által megfogalmazott alapelvekkel összhangban megvalósítjuk a 0,7 %-os ODA/GNI célkitűzést. A fejlesztési alapoknak stabilaknak kell lenniük, de a hosszadalmas programozási ciklusok korlátozzák az uniós támogatás időben történő felhasználását, továbbá csökkenthetik láthatóságunkat és hatásunkat. Rugalmasabbá kell tenni korlátozott összegeknek a helyszíni tevékenységekre – többek között a konfliktusmegelőzésre és a civil társadalom támogatására – történő rendelkezésre bocsátását. A rugalmasságot a Bizottságon keresztül beépítjük majd a pénzügyi eszközeinkbe, és ezáltal lehetőség lesz arra, hogy az adott évben le nem kötött pénzeszközöket válságreagálásra való felhasználás céljából átvigyük a következő évekre. Ez segít majd abban is, hogy pótoljuk a pénzügyi eszközök és a költségvetési tételek közötti hiányokat. Ezzel egyidejűleg eljött az ideje annak, hogy a koherencia és a rugalmasság fokozása érdekében mérlegeljük az eszközök számának csökkentését, megnövelve ugyanakkor a fejlesztésre szánt teljes összeget.

A reagálni képes külső tevékenységnek szilárd ismeretanyagra kell támaszkodnia. A rezilienciára, a konfliktusmegelőzésre és a konfliktusmegoldásra alkalmazott célzott megközelítések alaposabb helyzetismeretet igényelnek. Az EU áldozni fog az EKSZ-re, és az intézmények és a tagállamok körében megfelelőbb koordinációt fog véghezvinni. Különböző nemzeti kultúránknek a közös érdekeink szolgálatába állítása kihívást jelent, de az így összeadódóan rendelkezésünkre álló tehetség páratlan. Ennek legjobb kihasználása érdekében be fogunk ruházni az emberi erőforrásba, különösen a helyszínen. Ennek értelmében küldöttségeinket el kell látni a megfelelő szakértelemmel, többek között az ágazati kérdések és a helyi nyelvek terén, megbecsülve az adott régióban vagy régióval kapcsolatban szerzett tapasztalatokat, bővítve a küldöttségek politikai részlegeit és arra ösztönözve az operatív személyzet tagjait, hogy a szakértelmüket politikai szempontból jobban érvényesítsék. Ez azt jelenti, hogy növelni fogjuk a nők részvételét a külpolitikai döntéshozatalban. Továbbá beruházunk az uniós korai konfliktus-előrejelző rendszerbe, valamint külső szerepvállalásunkat egészében véve konfliktusérzékennyé tesszük és a jogok tiszteletben tartására alapozzuk. Emellett a tagállamok nagykövetségei, az uniós küldöttségek, a Bizottság szolgálatai, az EU különleges képviselői és a KBVP-missziók között fokozzuk az információk megosztását, valamint közös jelentéstételt, elemzéseket és reagálástervezést valósítunk majd meg. Ösztönözni fogjuk az EU-nak a regionális és a nemzetközi szervezetekkel, a civil társadalommal, a tudományos világgal, a szellemi műhelyekkel és a magánszektornal való, kölcsönösen gyümölcsöző együttműködését. Ezt egyrészt hagyományos módon – párbeszéd, együttműködés és támogatás révén –, másrészt pedig olyan innovatív formában valósítjuk meg, mint a cserék, kihelyezett személyi állomány, közös létesítmények, ezáltal kihasználva a rendszerünkben rejlő tudást és kreativitást.

## **Összefogó Unió**

Végezetül, a külső tevékenységünket összefogottabbá fogjuk tenni. Ennek érdekében az évek során fontos lépések történtek, többek között olyan intézményi újítások, mint a Lisszaboni Szerződés keretében kialakított kettős tisztség, azaz a főképviselelő és az Európai Bizottság alelnöke (főképviselelő/alelnök), valamint az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ). A többi uniós intézménnyel közösen tevékenykedő erős EKSZ elengedhetetlen a koherens uniós globális szerepvállaláshoz. Az összhang érdekében tett erőfeszítések magukban foglalják az olyan szakpolitikai újításokat is, mint a „konfliktusok és válságok kezelését célzó átfogó megközelítés” és a fejlesztési együttműködés közös programozása, amelyet tovább kell fokozni. Összefogott külső tevékenységünk új területei közé tartozik az energiadiplomácia, a kulturális diplomácia és a gazdaságdiplomácia.

A virágzóbb Unió megvalósításához szükséges, hogy gazdasági prioritásokat jelöljünk meg a többi országgal és régióval fennálló kapcsolatainkban, és hogy azokat beépítsük valamennyi belső szakpolitikánk külső dimenziójába. A virágzóbb Unió megvalósításához szorosabb koordinálásra van szükség az EU és tagállamai, az EBB és a magánszektor között. A fenntartható fejlesztési célok szintén lehetőséget kínálnak az említett koherencia előmozdítására. E célok megvalósítása összhangot fog teremteni szakpolitikáink belső és külső dimenziói között és a pénzügyi eszközök körében is. Lehetővé teszi, hogy a vissza nem térítendő támogatások, a kölcsönök, valamint a köz- és magánszféra közötti partnerségek ötvözésének új módozatait alakítsuk ki. A fenntartható fejlesztési célok mellett arra ösztönöznek minket, hogy a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elvének alkalmazását más szakpolitikai területekre is kiterjesszük, továbbá a Bizottság szolgálatait, az intézmények és a tagállamok körében elősegítik a közös elemzést és az együttműködést.

A belső és a külső szakpolitikák terén jobban össze kell fognunk. A migráció jelenségével kapcsolatban például a szakpolitikák olyan kiegyensúlyozott és az emberi jogokat tiszteletben tartó egyvelegére van szükség, amely lehetővé teszi a migrációs áramlások és a strukturális okok kezelését. Ennek érdekében megoldást kell találnunk a migráció szempontjából releváns külső szakpolitikák töredezettségére. Mindenekelőtt közös kockázatelemzés, valamint többéves programozás és finanszírozás révén szorosabb kapcsolatokat fogunk kialakítani a humanitárius és a fejlesztési törekvéseink között. A diplomáciától és a KBVP-től kezdve a fejlesztés és az éghajlatváltozás területén át be fogjuk építeni a migráció szempontját a különféle külső szakpolitikákba és eszközökbe, és gondoskodunk arról, hogy ez utóbbiak összhangban legyenek a határigazgatásra, a belső biztonságra, a menekültügyre, a foglalkoztatásra, a kultúrára és az oktatásra irányuló belső politikáinkkal.

Biztonsági szempontból a terrorizmus, a hibrid fenyegetés és a szervezett bűnözés nem ismer határokat. Ennélfogva szorosabb intézményi kapcsolatokat kell kialakítani a külső tevékenységünk, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló belső térség között. A szorosabb kapcsolatokat együttes tanácsi ülések, valamint az EKSZ és a Bizottság által létrehozandó közös munkacsoportok révén fogjuk előmozdítani. A védelempolitikának szorosabban kell kötődnie a belső piacra és az iparra vonatkozó politikákhoz, valamint az úrpolitikához. A tagállami erőfeszítéseket is jobban össze kell fogni: meg kell erősíteni a bűnüldöző, az igazságügyi és a hírszerző szerveink közötti együttműködést. Az Europolban és az Eurojustban rejlő potenciált maradéktalanul ki kell használnunk, és nagyobb támogatást kell nyújtanunk az EU Helyzetelemző Központjának. Az európai adatbázisokba hírszerzési adatokat kell bevinnünk és az azokból kinyert ilyen adatokat koordinálnunk kell, továbbá az információs és kommunikációs technológiákat – a „Big Data” elemzését is ideértve – az alaposabb helyzetismeret szolgálatába kell állítanunk. A tagállamok közös vészhelyzeti tervei és válságelhárítási gyakorlatai révén polgáraink nagyobb védelmet élvezhetnek a harmadik országokban is.

A biztonság- és a fejlesztési politikáink terén jobban össze kell fognunk. A kapacitásépítést célzó KBVP-missziókat össze kell hangolni a Bizottságnak a biztonsági ágazat és a jogállamiság terén végzett tevékenységével. A biztonságot és a fejlesztést szolgáló kapacitásépítés kulcsfontosságú szerepet játszhat abban, hogy partnereinket képessé tegyük a válságok megelőzésére és elhárítására, és ehhez az EU-nak pénzügyi támogatást kell nyújtania. A békével kapcsolatos politikánk révén biztosítanunk kell, hogy zökkenőmentesebb legyen az átállás a rövidtávú válságkezelésről a hosszú távú béketeremtésre annak érdekében, hogy a konfliktusciklust ne jellemezzék üresjáratok. A békés együttélésre, a rezilienciára és az emberi jogokra irányuló hosszú távú munkának a humanitárius segítségnyújtás, a KBVP, a szankciók és a diplomácia révén kapcsolódnia kell a válságreakáláshoz.

Végezetül, az emberi jogi kérdéseket és a nemi szempontokat módszeresen beépítjük majd a szakpolitikai ágazatokba és az intézmények tevékenységébe, a digitális kérdésekkel kapcsolatosan pedig előmozdítjuk a szorosabb együttműködést. E kérdések terén az EKSZ-en és a Bizottságon belül nagyobb tájékozottságra és szakértelemre van szükség. Az intézmények közötti jobb koordináció hozzájárul a nagyobb összhanghoz és a bevált gyakorlatok terjesztéséhez, ezáltal segítve bennünket egy erősebb Unió és egy ellenállóbb, békésebb és fenntarthatóbb világ megteremtésében.

## **A következő lépések**

Ez a stratégia egy olyan erősebb Unió megvalósításával kapcsolatos elképzelésre és törekvésre épül, amely képes és hajlandó pozitívan hatni a polgárai életére és a világra. Ennek érdekében mihamarabb cselekednünk kell. Először is, e stratégia szakpolitikai prioritásaival összhangban felül kell vizsgálnunk a már meglévő ágazati stratégiákat, valamint új tematikus és földrajzi stratégiákat kell kidolgoznunk és végrehajtanunk. E munka első lépéseként egyértelmű eljárásokat és határidőket kell meghatározni, amelyekről az összes érintett szereplőnek mielőbb meg kell állapodnia. Másodszor, a Tanáccsal, a Bizottsággal és az Európai Parlamenttel konzultálva az EU globális stratégiáját is rendszeresen felül kell majd vizsgálni. Évente eszmét cserélünk majd a stratégia aktuális állásáról, megjelölve, hogy hol van szükség további intézkedésekre. Végezetül egy stratégiai eszmecserét célzó új folyamatot is elindítunk, amikor azt az EU és annak tagállamai szükségesnek ítélik, hogy az Unió korunkban is képes legyen hatékonyan működni. Polgáraink olyan igazi Uniót érdemelnek, amely másokkal felelősségteljesen együttműködve és partnerségben mozdítja elő a közös érdekeinket.